

Düccane Cündioğlu'na Cevap-2

Veya

Allah'ı Tam Tanımak

Medyadaki pozuyla ve 200 küsur videosuyla, en alim, en büyük mütefekkir benim diyen Düccane Beyefendi, Haziran yedide ve on birde en ciddi iki canlı videosunu üçer saat olarak yayınladı. Birincisinin özeti şu idi: "Yunan kültürü ve bilimi, Kur'an'dan, yedi yüz ve beş yüz yıl önce olduğu halde Kur'an'dan daha ilmidir, Kur'an o ilim ve felsefe yanında bedevi ve ilkel kalır. Mesela, Kur'an akıl ve beyin kelimelerini hiç kullanmamıştır." Ben aynı hafta içinde Düccane Cündioğlu ve Akıl diye sekiz sayfalık bir cevap yazınca, ikinci videosunda Kur'an'ın ilkelliğini bu sefer Kur'an'ın Allah algısıyla anlatmaya çalıştı. Evet Düccane bu gibi videolarla iki şeyi amaçlıyor: 1) Benden daha alimi ve mütefekkiri yok. 2) Beni dışlayan, Yeni Şafak Gazetesinden kovan ve benden milletvekilliği gibi bir siyasi görevi esirgeyen siyasal İslamcılar işte böyle ilkel bir kitaba uyuyorlar. Bilimden ve akıldan rahatsızdırlar. Evet Düccane Cündioğlu açık güreşmiyor. Üç şeyden dolayı psikolojisi bozuktur. Hayatta ciddi bir üretim yapmamaktan, Müslüman camiada bir makama gelemekten ve inanç olarak sağlıklı bir bilgi ve irfanı elde edemekten. Nitekim inanmakla küfür arasında gidip gelen Mustafa Öztürk, Talha Alp ve Sevan Nişanyan ile yaptığı videolar bunun bariz bir kanıtıdır.

Yanlış anlaşılmasın ona karşı ben siyasal İslamcıları tutmuyorum, onları savunmuyorum. Çünkü din, varlığı ve hayatı tanımak ve gereğini yapmak demek olan irfan, ebediyeti kazanma ve adalet iken; siyasal İslamcılar, dini siyasetten, iktidara gelmekten ve ganimet ismi altında yolsuzluktan ibaret biliyorlar. Ahlak ve adalet nedir hiç bilmiyorlar. Ben burada Düccane'ye karşı onları savunmayacağım. Yalnızca insanlık için irfan, ebediyeti kazanma, ahlak ve adalet olan Kur'an'ın Allah algısını anlatacağım Çünkü Düccane Haziran 11 videosunda ağırlıklı olarak bu noktaya fokuslandı. Dedi ki: Kim, Kur'an'ın Allah algısı, Allah gökte tahtında oturuyor, eli, elleri, gözleri, avucu var diyen muhaddislerin Allah algısından çok farklıdır dese, kim Emeviler İslam'ı bozdular diye iddia etse o yalan söylüyor".

İşte sadece bu ikinci videoya cevap olarak beş maddelik izahatı burada kayda geçiriyorum. Konuyu kısa keseceğim, ama Allah'ı tanımak kolay bir konu değildir. Tam bir cilt kitap ister. Bununla beraber biz 22 sayfada özetleyeceğiz. İzahatın uzamasından sizlerden özür diliyorum.

Hemen iki nokta hatırlatalım: 1) Düccane Efendi, dilleri hele gramer, edebiyat ve belagati hiç bilmiyor. Disiplinli bir eğitim almamıştır. Her şeyi anlamış gibi yapıyor. 1995'te benden Arap Belagati derslerini alacaktı. İkinci derste Iraklı bir profesör dersimize şahit oldu. Dersin ortasında o profesör dedi ki: "Sen de bu Belagat Kitabını okumaya çalışan zat de ahmaksınız... Bu öğrenci hiç gramer bilmiyor. Nasıl böyle ağır bir kitabı ders konusu yapıyorsunuz."

2) Dücane eskiden bütün videolarında aklı, yorumu ve soyut düşünceyi esas alan Mutezile mezhebini göklere çıkarıyordu. Benden ders olarak okumaya çalıştığı kitap da Rümmanî denilen bir Mutezile imamının idi. Evet Dücane, zerre kadar Mutezile imamlarından ders almış olsaydı, hatta Lise seviyesinde edebiyat okumuş olsaydı, Kur'an'ın Arş (taht) el, eller ve gözler gibi deyimlerinin gerçek manalarını bilirdi. "Allah intikam alır, münafiklarla alay eder" ayetlerinin tefsirlerine bakardı. Ama amaç o değil, amaç duvara işemek ve siyasal İslamcılara işte siz böyle necis bir duvara dayanıyorsunuz demektir.

İşte şimdi beş maddelik analizlerimize geçiyoruz:

A) Dücane, Kur'an, Allah'ı gökte kabul ediyor, diyor. Mülk Suresi (67/16-17) ayetini delil diye gösteriyor. Burada ben yorum yapmayacağım. Çünkü Dücane bizim ilmimizi benimsemiyor. Dolayısıyla Dücane'nin sürekli övdüğü Mutezile imamlarından, edebiyat, belagat ve lügatte zirve olan Zemahşeri'yi dinleyelim:

"Men fis-semâi: Gökte olanın sizi batırmayacağından emin misiniz.!" Bu ayette iki yorum yönü var: **1) Melekutu** yani asıl egemenliği ve metafizik icraatı gökte olan demektir. Çünkü Melekût (metafizik) meleklerin, arşın ve levh-ı mahfuzun (varlığın ana belleğinin) yeridir. Ve vahiylerle İlahi yargılar bu metafizik alemden geliyorlar. **2) İkinci yorum yönü şudur: Müşrikler, Allah'ı gökte somut bir beden olarak biliyorlardı. Onun için göğe doğru dua ediyorlardı. Dolayısıyla ayet onların inancına göre onlara hitap etti. Yoksa Allah mekândan münezzehtir.** " Zemahşeri'nin sözü burada bitti.

Önemli Bir Not: Mülk suresinin 1. ayetinde geçen mülk kelimesi, Adalet mülkün temelidir, sözünde geçtiği üzere, idare ve yönetim demektir. Emlak demek değildir. Araplar emlake mülk değil de akar diyorlar. Ayrıca bu makalede göreceğiniz gibi kâinat sonsuz gelişmesiyle Allah'ın somut varlığıdır. Emlak değildir. Ayet diyor ki, kâinatın özellikle dünyanın imtihan ve ebediyet için kurulması ve idaresi, Allah'ın tekelindedir.

Evet, Allah'ın bu aşkınlığı ve sonsuzluğu Ontolojik bir anlayıştır. Bilimler gereğidir. Yoksa Kur'an'ın müşriklerle savaşmasının bir anlamı olmazdı. Nitekim İnciller de Allah'ı gökte tasvir eder. Ama döner, gökler kavramını Melekut (metafizik) kavramı ile izah eder. Maalesef gerek Protestanlar ve gerek Vehhabiler bu gökler kavramını uzay diye anladılar. Ehl-i ilmin önünde inanç kapılarını tamamen kapattılar. Ben yorumu, aklı ve bilimi inkâr eden Vehhabilere ve onların devamı olan İŞİD ve El-Kaideye karşı, felsefe ve bilim ehli Dücane Cündioğlu'nun eski Mutezileliğine sığınıyorum. Bu maddi, somut, yüzeysel anlayıştan vazgeçsin; ehl-i irfan ve ehl-i ilim olsun. Son zamanlarda cahil kalmış İslam dünyasını aydınlatın.

23 yıl önce Kur'an'da geçen semavat (gökler) kavramının metafizik alemler demek olduğunu fark etmiştim. O taramalarımı 11 ana numune olarak buraya aynen alıyorum:

1. Hud Suresi, 7. Ayet: "Sadece ve sadece O'dur, gökleri (gaybî âlemleri) ve yeri (küreleri ve süflî âlemleri) altı günde (dönemde) şekillendiren. -Daha önce O'nun arşı ve hâkimiyeti su üstünde idi- Ki, kimin amelce daha üstün olduğu ortaya çıksın..." Yani, kâinat, gayb ve şehadete bölünmeden önce su gibi şekilsiz bir plazma idi. Sonra Cenab-ı Hak bunları birbirinden ayırıp şekillendirdi ki, geliştirsın, yani bir imtihan dünyası açılsın, gayb ve şehadetin birbirine etkisi artsın, kemalât ve varlık daha çok gelişmiş olsun, mükemmellikler görünsün. Yani, gaybî hakikatler şehadet âleminde, imtihan dünyası içinde filizlenip gelişirler. Daha mükemmel bir şekilde yine gayb âlemine geçerler.

2. Araf Suresi, 54. Ayet: “Sizi terbiye edip geliştiren Allah, öyle bir Allah’tır ki; gökleri (gayb âlemlerini) ve yeri (şehadet âlemini) altı günde (altı evrede) yaratmıştır. Sonra, bu şekilde düzenlenen kâinatı yönetmeye başlamıştır: (hâkimiyet arşına oturmuştur). Yani gayb ve şehadet âlemlerini karşı karşıya getirip onları geliştirdiği gibi, biri diğerini kovalarcasına geceyi gündüze (karanlığı aydınlığa) geçirendir.

Güneş, ay ve yıldızlar ise, (âlem-i şehadetten maddî mahlukat oldukları halde) O’nun emriyle sizin istifadeniz için olağanüstü bir şekilde boyun eğmişlerdir.”

Evet, halk (düzenli yaratılış) da emir (olağanüstü yönetim) de sadece O’nundur. O, bu şekilde bütün zıtları çalıştırıp dengelediği için, kâinatı bereketli bir tarla haline getirdiği ve bu şekilde bütün âlemleri terbiye ettiği için, bütün bu zıtların ve âlemlerin üstünde aşkın ve müteal bir beni var.”

3. Araf Suresi, 40. Ayet: “Ayetlerimizi yalanlayanlara ve onlara karşı müstekbir davrananlara sema (gayb âlemi) açılmayacaktır. Yani, deve iğne deliğinden geçmedikçe, (işari manasıyla, onlar nuranîleşmedikçe) Cennete giremeyeceklerdir. İşte devenin iğne deliğinden geçmesi gibi, onları şiddetli ağır bir cezadan geçireceğiz.”

4. Hacc Suresi, 64-65. Ayetler: “Göklerdeki (gayb âlemlerindeki) ve yerdeki (şehadet âlemlerindeki) her şey sadece O’nundur. Gayb âlemi itibarıyla Allah hiçbir şeye muhtaç olmadığı halde, şehadet âlemi itibarıyla hamd edilmek istiyor.” (Yani kemâlâtını görüp göstermek istiyor.)

[65. ayette, semadan düşen şeylerden maksat, atmosferden düşen meteor, yıldırım veya faydalı şeyler olabilir. Çünkü, ayetin sonunda “Gerçekten Allah insanlara karşı Rauf ve Rahîmdir” denilmiştir. Enbiya suresinin 32. ayeti de bu mealdedir.]

5. Tegâbün Suresi, 3. Ayet: “Allah bir imtihan dünyasını kurmak için gökleri ve yeri (yedişer kat olarak) yarattı ve gerçeğe dayalı olarak sizi yedi safhada şekillendirdi. Yani, bu yedi dönemde sizin yüz ve beden şeklinizi güzelleştirdi, sizi imtihana tâbi tuttu (yani, sebepler dünyasını kurdu). Sonra bu sebepler kalkacak, her şey O’na yönelecektir.” (Bakınız A’râf sûresi, 11. âyet).

6. Şura Suresi, 4-5. Ayetler: “Göklerdeki (gaybtaki) ve yerdeki (şehadetteki) her şey Allah’ındır. O gayb itibarıyla Aliydir: yüce ve aşkındır. Şehadet itibarıyla Azîmdir.

Allah öyle sonsuz derecede büyüktür ki, tecellilerinin büyüklüğü bu şehadet âlemine sığmadığı gibi, çok çok geniş ve yüksek olan semavat ve gayb âlemleri de O’nun büyüklüğünü istiap edemiyor. O âlemler nerede ise üstlerinden çatlayacaklar. Melekler ise, O’nun aşkınlığını, sınırsızlığını ve kemâlâtını dile getiriyorlar. Ve bu büyüklüğe karşı isyan eden yeryüzündekiler için bağışlanma diliyorlar...”

7. Fussilet Suresi, 9-12. Ayetler: Ayet 9: “Sen vahiy ve gayb diliyle de ki; siz misiniz yeri (âlem-i şehadeti) iki günde (devrede) yaratmakla tanınan Yaratıcıyı tanımazlıktan gelen? Yani, O’na birbirinden farklı benzerler yapıyorsunuz. Halbuki O, bütün âlemleri terbiye etmekle tanınan Rabbu’l-âlemîn’dir.” (Kâinatı gayb ve şehadet âlemleri olarak ve zıtları çarpıştırarak onları terbiye ediyor.)

Ayet 10: “Yani, dört günde; (fizikî olarak) dünyanın üstünde dağları yükselterek, (biyolojik olarak) onda bereketli bitkiler ve hayvanlar yaratarak, (sosyolojik olarak) onda geçim imkânlarını takdir ederek (gayb ve şehadet âlemlerini terbiye ediyor).

Bu imkânlar, bu bereketler, bu sosyal şartlar, isteyen ve talep eden herkes için eşittirler.”¹ Burada ifade edilen dünya için iki gün ne demektir? İçindekiler için dört gün ne demektir? Ve ayrıca, 12. ayette semâvat için zikredilen ayrı iki gün ne demektir?

Elcevap: Kur’an’da en çok tartışılan bir konudur bu... Anlaşılmasında çok zorluk çektim. Fakat, Allah’a çok şükrediyorum ki, üç noktadan yardım geldi.

1. Başta İmam Neseî olmak üzere büyük müfessirler, 10. ayette geçen *dört gün* kavramını 9. ayetteki *iki gün*ün devamı olarak değil de tetimmesi olarak anlamışlardır. “*Siirt’ten Bağdat’a on günde gittim, Basra’ya da on beş günde gittim*” gibi. Yani Bağdat’tan Basra’ya da beş günde gittim, demektir. Bu takdirde ayetin meali şöyle olur:

“Allah iki devrede dünyanın fizikî (görünür) yapısını yaratmıştır, iki devrede de içindeki dağları, canlıları ve sosyal oluşumları; yani, toplam dört günde fizikî, sosyal ve ikisinin ortası olan canlıları yaratmıştır.”

2. Başka ayetlerde² Allah gökleri (gayb âlemlerini) ve yeri (şehadet âlemini) ve aralarındakileri *altı günde yaratmıştır*, deniliyor. Demek *iki günde* (evrede) fizikî dünyayı, *iki günde* gaybî dünyayı, *iki günde* de aralarındakileri yaratmıştır. Ki, bu hakikatin küçük bir modeli, dağlar, sosyal hayat ve ikisinin ortası olan *biyolojik canlılardır*.

Yani, fizikî olsun, gaybî olsun, her şeyin iki temel evresi vardır.³ Düzensiz hali ve düzenli hali. Her şey ilk evresinde düzensizdir; sonra, Allah tarafından düzene sokulur ve o düzenin sağlanması ve devamı için Cenab-ı Hak tarafından manevî emir ve vahiyler gönderilir. (12. ayette gösterildiği gibi).

Meselâ:⁴ “Cenab-ı Hak sonra (yani ikinci derecede) göğe yöneldi. Gök bir duman idi (yani karışık idi).⁵ Allah ona da (henüz düzensiz olan) yere de ‘İster isteyerek ister istemeyerek, emrime (düzenime) gelin!’ dedi. Onlar, (içlerindekiyle beraber), ‘Biz isteyerek geldik’ dediler.”

Ayet 12: “Yani,⁶ Allah gayb âlemlerini iki evrede (kâinatın yönetim merkezleri olarak) yedi semaya ayırmıştır⁷ (yani düzene sokmuştur). Ve her semanın içine emir, yönetim ve düzenini vahyetmiştir. Ve (şehadet âlemleri olarak da) yakın göğü lambalarla (yıldızlarla) süslemiştir. Ve gayb âlemlerini o yıldızlarla koruyor. İşte bu ayırım ve düzen, Azîz ve Alîm olan Allah’ın takdiridir.” (Yani izzet ve kudreti daha çok şehadet âleminde tezahür ediyor. İlim ve bilgisi de daha çok gayb âleminde tecelli ediyor.)

¹ Maalesef hiçbir tefsirde bu son cümleye sağlıklı bir mana verilememiştir. Çünkü, semavat ile alâkalı olan bu dört ayetin hangi maksatla kullanıldığı anlaşılmamıştır.

² Furkan, 59; Secde, 4.

³ Bu temel iki evre dışında, ayrıca, gaybî olsun şuhûdî olsun her şeyin yedinci dönem ile tamamlanan altı gelişme evresi vardır ki, bazı hadisler, Tevrat’ın metni ve bir kısım ayetler bu altı evreyi izah ederler.

⁴ Bu misal, konumuz olan ve sırada olan 11. ayettir. Oadaki “sümme” büyük müfessirlerce sonralık manasında değil de hükmi terakki, yani değer olarak ikinci sırada manasında anlaşılmıştır. (Bakınız, Neseî).

⁵ Kaos hakikatini duman ile ifade etmek, Kur’an’ın bir harikasıdır.

⁶ Bu ayette “fe” tefsiriyledir. Yani, bu 12. ayet, 9., 10. ve 11. ayetlerdeki gerçekleri açıklayan ve toparlayan bir izahıdır.

⁷ “Kaza” kelimesi hem yönetim hem de ayırma manalarını içine alır.

[Bu makalenin baş kısımlarında izah ettiğimiz gibi, Allah bâtınların bâtınıdır; emir ve yönetimini her şeyin içinden yapıyor. Ki, semavât, gaybî oldukları halde, ayette yine “*O her semanın içine emrini vahy ediyor*” denilmiştir (küçük bir kâinat olan insanın kalbine vahyettiği gibi...)

Ayette geçen emirden maksat, (bütün Kur’an’a bakıldığında), düzen ve yönetim manasında olduğu anlaşılır. [Bu ayetin numarasının 12 olması da düzen manasını çağırır].

8. Yani, Semavât ile İlgili 8. Ayet (Secde Suresi, 4-7. Ayetler): Ayet 4: “*Allah o sonsuz varlıktır ki; gökleri ve yeri ve aralarındakileri altı günde yaratmıştır. Hâkimiyet arşına geçmekle onların düzenini devam ettiriyor. (Yani her şey O’nun elindedir.) O’nun dışında hiçbir dostunuz ve şefaathınız yoktur. Artık (hakikatin bütünlüğünü görüp) mesaj almayacak mısınız?*”

Ayet 5: “*O Allah, semadan (gaybdan) yere doğru (görünen âleme doğru) emrini (ruhanî, melekî emirberlerini) yönetiyor. Sonra o emir, gayb âlemine bir günde geri döner ki, sizin sayımla bu mesafe bin seneliktir.*”

Ayet 6: “*İşte gaybı ve şehadeti tam bilen; (şehadet itibarıyla) güçlü ve aziz olan, (gayb itibarıyla) sonsuz rahmet sahibi olan O Allah’tır.*”

Ayet 7: “*Ki, insan hakikatini, yedi duyulu olarak, yedi devrede yaratmıştır.*”

[Sema kelimesi dışı olmakla beraber, ya Allah’ın arşı manasında veya gayb âlemi manasında olduğundan, ona irca olan zamir müzekker (eril) olmuştur. Burada zamir, Allah’a raci değildir. Çünkü, Maariç suresinde şöyle denilmiştir: “*Melekler ve ruh bir günde ona (yani Arş-ı Azama) yükselirler ki, o günün miktarı elli bin senedir.*” Demek, melekler ve ruhlar, önce gayb âlemine geçerler; sonra tâ Arş-ı Azama kadar yükselirler. Normal işlerin idare emrini en yakın gayb âleminden getirirler, Kıyametin kopması gibi büyük işlerin emrini ise en büyük ve en uzak merkez olan Arş-ı Azamdan getirirler. Secde suresinin 5. ve 6. ayetleri ile Meâric suresinin 1-10. ayetlerinin işaret ettiği gibi... (Yirmisekizinci Lem’a’ya bakınız!)

9. Nuh Suresi, 15-16. Ayetler: “*Görmediniz mi? Allah yedi göğü düzenli ve birbirine mutabık olarak yaratmıştır. Ay’ı onlar içinde bir nur, Güneş’i süslü bir lamba yapmıştır.*” Kur’an’da yedi semavat (seb’a semavat) ile ilgili en son olan bu ayetten yedi mana anlaşılabilir:

1. Güneş sistemimizden ayrı yedi güneş sistemi daha var ki, içlerinde bizim Dünya’mız ve Ay’ımız gibi birer ay ve dünya vardır.

2. Hz. Nuh, Mezopotamya’ya gönderilen bir peygamberdir. Bu surede bu sözü söyleyen de Hz. Nuh’tur. Bu da onların malumatına mutabık bir irşadî bilgi olabilir. Nitekim, Akadların inançlarını taşıyan Araplar da böyle inanıyorlardı.

3. Kadim gökbilimciler, rasat imkânları olmadığı halde, evrensel bir bilgi ile, kâinattaki düzenli olan çoğu varlıklar gibi, gökleri de yedi kat olarak biliyorlardı. Sonra bazı dindarlar sebebiyle Arş ve Kürsî de ilave edilince, bu sayı dokuza çıktı. Nitekim, bu ayetten önce ve sonra, insan türünün yedi yaratılış dönemi açıkça ifade edilmiştir.

Hatta, “*O sizi halden hale dönüştürerek yarattı*” ayeti 14. ayet olup 14 harftir. İnsanın atomdan tâ bugünkü haline kadar 14 evre geçirdiğini hatırlatır.

4. Bu ayet, ilmî bir izahtan ziyade irşadî bir nur olup, kâinatı yedi katmana ayrılmış bir saray gibi gösteriyor. İçinde Kamer’in (Ay) bir kandil, Güneş’in ise süslü bir lamba (sirac) olduğunu bildiriyor.

5. Avâm, atmosferin (havâ-i nesîmînin) yedi tabakasını görür. O tabakaların içlerinde Ay bir nur, Güneş bir süslü lamba olarak görünür. Bu da tefekkürî ve irşadî bir bilgidir.

6. “*Seb’a semavat*,” bütün gayb âlemleridir. O gayb âlemleri içinde (uzayında) görünür bir şekilde Güneş, Ay ve Dünya gibi diğer yıldızlar ortaya çıkmışlardır. Kâinat âlem-i gayb ve şehadet diye iki âlem olarak çalışmaya başlamıştır. Yani, Allah âlem-i gayb içinde Güneş ve Ay gibi âlem-i şehadet ile alâkalı şeyleri yaratmıştır, diye anlaşılabilir.

7. “*Seb’a semavat*,” kâinatın yedi idare merkezidir. Bu idare merkezleri birbirine uyumlu oldukları ve birinin hükmü diğerini nakzetmediği için, ayette *tıbâkan* (birbirine uyumlu olarak) denilmiştir... İnsanın yedi duyu merkezinin birbirine uyumlu çalıştıkları gibi...

Yani, Nuh suresindeki bu ayet, fizikî bir bilgiden ziyade, bize manevî bir bilgi dersini veriyor. Bu manevî idarede Ay (yani feyzini Hakk ve hakikat güneşinden alan din) aydınlatıcı bir nurdur... Güneş (yani gücünü kutsiyet, hak ve adaletten alan devlet) merkezî ve ısıtıcı bir lamba (sirac) gibidir.

İslâm dininde din ile devlet beraber ve bir olduklarından, ayette (Ahzâb sûresinde) Hz. Peygambere “*sirâcen münîren*” denilmiştir. Hz. Peygamber için hem sirac, hem nur tabiri kullanılmıştır. “*Fîhinne*” (onlarda), yani İslâm’ın diğer merkezlerinde ve çağlarında ay gibi o güneşten nur ve feyz alan büyük âlimler yetişmişlerdir. Onun için, ayette bu “*fi-hinne*” kaydı ay için kullanılmıştır.

Hiç sanmayın ki, Kur’an’da gayb ve şehadet âlemleri ile ilgili bu büyük hakikati anlatan sadece bu dokuz âyet vardır... Keşke gücüm olsaydı da bu 190 ayet ile ilgili müstakil bir kitap yazabilseydim. Fakat (umuyorum ki) bunlar diğer ayetlerin izahı için birer anahtar hükmüne geçebilirler. Şimdilik bu dokuz misal yanında, Hadid ve Talâk surelerinde geçen “*semavat ve arz*” tabiri ile ilgili iki nükte daha yazacağım... Çünkü, o iki misal nisbeten izah istiyorlar. Çünkü, Hadid suresinde, bu *semavat* tabiri, yer ile beraber beş defa geçmiştir... Diğeri de Talâk suresinin 12. ayetidir. Bu *semavat* kavramının, aile ve talâk ile münasebetini görmek önemlidir.

10. Talâk suresi, 12. Ayet: “*Allah O’dur ki, yedi kat göğü ve yerden de bir o kadarını yaratandır. Allah’ın emri, (Cebrail, vahiy getirerek) onların arasında iner (çıkır). Ki, Allah’ın her şeye güç yetirdiğini ve her şeyi ilmiyle kuşattığını bilesiniz.*” Bu ayet, nazm-ı maânîsiyle bize diyor ki; kâinatı yedi katman olarak, yeri de yedi yer olarak Yaratan, elbette sizi ahirette yetmiş kat daha güzel bir şekilde diriltilecektir. Bu dünyada dahi rızık endişesine girip aileyi dağıtmanıza gerek yoktur. Ki Onikinci Lem’a, başta rızıktan sonra, yedi arzdıktan sonra, yedi semadan tahkikli bir şekilde söz ediyor.

11. Hadid Suresi (57. Sure), 1-3. Ayet: Ayet 1: “*Göklerdeki ve yerdeki her şey, Allah’ın kutsiyetini, paklığını, münezzehiyetini ilan etmişlerdir. (Çünkü O, gayb ve şehadetin üstünde zât ve eşlerden münezzehdir.) O, şehadet âlemi itibarıyla Azîz olduğu için izzeti, sebeplerin varlığını gerektirmiştir. (Zahiren çirkin olan şeylerde perde olmaları için...) Ve O, gayb itibarıyla Hakîmdir, O’nun sonsuz hikmeti esbaba tesir-i hakikî verdirmiyor. (Çünkü, şirk olduğunda kâinattaki güzellikler kaybolur.)*”

Ayet 2: “*Evet, göklerin ve yerin (gayb ve şehadetin) tasarruf ve idaresi yalnızca O’nundur. Şehadet itibarıyla diriltiyor, gayb itibarıyla yine başka bir çeşit hayat olan ölümü veriyor. Yani, sonsuz kudret sahibi olduğu için, gayb ve şehadet, ölüm ve hayat, her şeyin idaresi O’nun elindedir.*”

Ayet 3: “*O, Evveldir, Ahirdir, Zahir’dir, Batın’dır ve O, sonsuz ilmiyle her şeyi kuşatmıştır.*”

Eşya, bir sebep istediğine göre, ism-i Evveli gerektirirler. Fani olmaları hasebiyle ism-i Ahiri gösterirler. Açık bir hakikat olduklarına göre, insana ism-i Zâhiri belletirler. Ve her şey özünden, içinden düzene girip emir almasıyla ism-i Bâtını hissettirirler. Ki gerçek ilim bu özdedir, kalptedir.

Ve Allah, nihaî olarak, ancak buradan bilinebileceği için ayet son vurguyu ism-i Bâtına ve Allah'ın sonsuz ilmine yapmıştır. Bundan sonra bu Hadid suresinde zikredilen 4., 5. ve 6. ayetler, bu üç ayetin tefsiridirler.

Son Bir Not: Ben bütün İslâmî kaynakları elde etmiş değilim. Fakat, Bediüzzaman Said Nursî, *Mesnevî-i Nûriye*'de ve Onikinci Lem'a'da tercih edilen görüş olarak “*seb'a semavat*” hakikati bu görünen âlem dışında yedi gaybî ulvî âlemdir, diye söylemiştir. İbn Arabî Hazretleri de bu konuda şöyle diyor: “Allah semavatı yarattı -semavat, bütün ulvî âlemler demektir- ve yeri de yarattı. Yer de bütün aşağı süflî âlemler demektir. Sema salah ve barış âlemidir. Yer, fesat âlemidir. Onun için, eşyayı yiyip yıpratan kurtçuklara ‘arade’ denilmiştir. Ve O, sema ile arz arasındakileri de hak ile yaratmıştır...” (*Fusûsu'l-Hikem*)

(Dünyamız bu ara berzahlardan biridir.)

“Madem âlem-i ulvîde muhtelif teşkilat var, muhtelif vaziyetlerde muhtelif (değişik) ahkâmlar görünüyor; öyle ise o ahkâmların menşe'leri olan semavat muhtelifdir. İnsanda cisimden başka akıl, kalb, ruh, hayal, hâfıza gibi manevî vücutlar da var; elbette İnsan-ı Ekber olan âlemde ve şu insan meyvesinin *şeceresi* olan kâinatta âlem-i cismâniyetten başka âlemler var. Hem âlem-i arzdan tâ Cennet âlemine kadar her bir âlemin birer seması vardır.” (Bediüzzaman Said Nursî, *Sözler*, Otuzbirinci Söz).

B) Dücane, 11.6.2023 tarihli videosunda, Kur'an'da geçen Allah'ın eli (67/1) Allah'ın iki eli (38/75) Allah'ın elleri (51/47) Allah'ın gözleri (20/39 ve 52/48) Allah'ın avucu (kabzası) ve Allah'ın sağ eli, (39/67) gibi ifadeler, Kur'an'ın Allah algısı ilkelliğini gösterir. (Onun Bu videodan ayrı olan Tanrı Nedir videosuna da bakın.) Müslümanlar bu Allah algısına aykırı olarak inandığı için ayrıca temelsizdirler. Başka bir ifade ile ilimden mahrumdurlar. İşte bakın ben Kur'an'ı da en iyi anlayanım, diyor.

Bu beş ayetin Tefsiri şöyledir: Zaten kendisi zerre kadar dil ve edebiyat bilseydi, kendisi, böyle ilkel bir manada anlamazdı. Fakat amacı basit ve ilkel olduğu için bilgisi de ilkel kalıyor.

1- 67/1. Ayet, diyor ki: Bütün idare ve yönetim (mülk) elinde olan Allah aşkın ve yücedir. Bu, Her şey devletin elindedir ifadesi gibi bir ifadedir. Asla biyolojik bir el demek değildir. Nitekim Zemahşeri tefsirinde açıkça burada el, Allah'ın kudreti demektir, diyor.

2- 38/75. Ayette iki elimle insanı yarattım, diyor. Ayet diyor ki, insanın gerek biyolojik ve gerek düşünsel yapılanmasında diyalektik kanunu sonuna kadar işletilmiştir. Evet, geçmiş ve gelecek başta olmak üzere bütün çift zıtlıklar Allah'ın iki eli ile ifade edilir. Çünkü Allah olmak ontolojik olarak aşkınlık ifade eder. Ne yazık ki Ontoloji disiplini asla Dücane'de göremiyoruz. Her şeyi sokak diliyle ve kocakarı mantığıyla okuyor. Tıpta da kocakarı tıbbını esas alıyor. Çünkü modern tıbbı anlayacak seviyede değildir.

Maide, 64. Ayet, bu iki el kavramını biraz daha net anlatıyor: **“Yahudiler Allah’ın iki elinden biri olan gelecek kilitlidir. Dolayısıyla biz faiz almak zorundayız, dediler. Sen de ki: Allah’ın iki eli olan geçmiş ve gelecek sonsuza kadar açıktırlar. Allah istediği gibi rızık veriyor.”**

3- 51/47. Ayet ise diyor ki, her şeyin yaratılmasında genelde iki diyalektik güç gerekir. Ama, atmosferin yaratılmasında birçok faktör gerekli olmuştur. Evet yerçekimi ile merkezkaç güçleri, Hidrojen ve diğer elementlerin oranları gibi değişik güçler var atmosferin oluşumunda... **“Göğü biz ellerle bina ettik. Biz gerçekten sonsuz güç sahibiyiz.”**

4- Allah’ın gözleri ifadesinin geçtiği dört ayet var. Üçü Nuh’un Allah’ın gözetiminde gemiyi inşa etmesini (11/38;23/28;54/14;) diğeri de Hz. Muhammed’in Allah’ın gözetiminde olmasını anlatır. (52/48)

Ben Geminin Allah’ın gözetiminde inşa edilmesinin asıl manasını bilemedim. Fakat, bu 52/48-49. Ayet, bağlamından anlaşıyor. Şöyle ki: (mealî mana olarak veriyoruz). “Sen ey Muhammed, müşriklerin bu çeşit çeşit zulmüne karşı sabret. Çünkü gözetimimiz altındasın. Gündüzleyin kalktığında seni yetiştiren Rabbinin hamd ve nimetleriyle tesbih et: Varlığın ve hayatın absürt olmadığını göster. Gecedende ve yıldızların kayboluşunda da tesbih et: Allah’ın absürtlükten yüce olduğunu ilan et.”

Bu 48-49. Ayet, harf sayısıyla Hz. Muhammed’in maddi ve manevi hayatını okuyor: Sabret, sen gözetimimizdesin, cümlesi 23 harftir İslam’ın vahiy yaşını bildirir. Ayetin tamamı okunmayan elif sayılmazsa 40 harftir. 40 yaşında Hz. Muhammed’e vahyin geldiğine bakar. Okunmayan elifler sayılmazsa 49. Ayet ile beraber 61 harftir. Miladi olarak Onun 61 yaşını gösterir.

5- 39/67. Ayetin manası da şudur: Geçmiş zaman, sağ olarak gözüktür Gelecek zaman sol... Gökler, mekâna dönüşmüş geçmiş zamandır. Ayet diyor ki: Kıyamet günü gökler Allah’ın sağ elinde katlanmış olacak, dünya gibi somut varlıklar ise onun kabzasında olacak. Her halde Düccane, insanlar devletlerinin avucundadır gibi ifadeleri düşünebilecektir. Yoksa yüz milyarlarca genişlikte olan bir kâinatı biyolojik bir avuca sığdırmayacaktır. Ne diyelim hiç Ontolojik anlayışı oluşmamıştır.

C) Düccane diyor ki: Hadislerle Kur’an aynı Allah algısını anlatıyor. İki yüz yıla kadar İslam’a dışarıdan hiçbir müdahale olmamıştır. Emevilerin tahribatı iddiası tam bir iftiradır. İşte ona kısa bir cevabımız şu kısa yazıdır:

İslam Bilim Tarihinden

İslamiyet Arap yarımadasına geldiğinde hiç dinsiz yoktu. Allah’a şirk koşanların da kendine göre bir inancı ve dini pratikleri vardı. Kur’an’ın şu mucizeli ayeti, o günün insanların ihtiyacını ve ne durumda olduklarını çok güzel bir şekilde özetliyor:

“Sadece ve sadece o Allah’tır ki (yani son derece olağanüstü bir şekilde) hiç okur-yazar olmayanlar içinden ve onlar gibi okur-yazar olmayan bir peygamber diriltti. O Peygamber, o okur-yazar olmayanlara kendisini gönderen Allah’ın belgelerini okuyor ve uygulattıyor (Tilavet). Onları her nevi pislik ve yanlıştan arındırıyor (Tezkiye). Onlara hukuk ve kanunlar öğretiyor (Kitap). Ve onları belirli bir anlayış ve ahlak içinde eğitiyor (Hikmet). Her ne kadar o okur-yazar olmayanlar (ümmiler) bu işlemlerden önce apaçık bir sapıklık içinde idilerse de...” (Cuma Suresi, 2)

İlk nesil Sahabeler, bu dört işleme hepsi tabi idiler. Fakat insan mideden ibarettir; ilk basamak olarak. Dolayısıyla o Sahabelerin büyük bir çoğunluğu ziraat ve ticaretle de meşgul idi. Çok az bir grup ise kendilerini bu kutsal dört işleme adanmıştı. Bunlar Hz. Muhammed'in Mescidinin avlusunda yatarlardı. Geçimlerini Hz. Muhammed sağlıyordu. Bunlara Ashab-ı Suffa denilirdi. Suffa avlu demektir. Ashab-ı Suffa sayıları azdı; ama görevleri çok önemli idi. Peygamber bunu bildirmek için, **İlim Öğrenenlerin mertebesi, ziraat ve ticaret için çalışanların mertebesinden yüz kat daha yüksektir**, diye buyurdu. (Darimi)

Fakat Peygamberin vefatından sonra bu kutsal kuruma yeteri kadar önem verilmedi (1). Ayrıca savaşlar bütün enerjiyi bitiriyordu (2). Ve Sahabe iç savaşıyla tam bir ölüm yaşandı (3): İlim ve bu dört kutsal görev hemen hemen ortadan kalktı. Muaviye işin başına geçince de İslam ganimet toplamaktan ibaret haline geldi. (4) Yani o dört kutsal görev dört atom bombası yemiş gibi oldu. Allah'tan Hz. Ali ve ona yakın on, on beş sahabe, her birisi birer memlekete gidip o dört kutsal görevin suyunun suyunu insanlara aktardılar. Suyunun suyu diyorum.

Çünkü Hicri ellili yıllardan itibaren büyük bir karşı devrim olmuştu. Hz. Muhammed'in savaştığı cahiliyet geri gelmişti. Evet İslam akıl ve bilim dini olarak, dinsizlikten ziyade cehalete karşı savaşılmıştı. O dört kutsal görevle her şey ancak kırk yılda düzelmişti. Ama Emevi karşı-devrimi bu dörtlü dirilişe son vermişti. Bu değişim numunelerini ancak bir cilt kitapta bitirebiliriz. Fakat konumuz İlim Tarihi olunca size şu numunenin nasıl tersine dönüştüğünü anlatmak yeterli olur, kanaatindeyim. **Alimin mertebesi, çalışanın mertebesinden yüz derece daha yüksektir.**

İşte yukarıda değindiğimiz o dört atom bombası Sahabeyi felç edince, Ali'nin Talebeleri ve onların talebeleri olan Mutezile İmamları dil, fen ve özgür düşüncüyü kullandılar. Çoğu yolda kaybolduysa da üç yüz yıl gibi O Muhammedî inkılabı yaşattılar. (Muhakemat,) Fakat yeni bir musibet geldi, O Mutezile İmamları Yunan Felsefesi sayesinde Pozitivist oldular. Hadisçiler ve onların baş temsilcisi olan İbn Hanbel onları Irak'tan sürgün ettirdi., onlar da dağılıp İran'a kaçtılar. Sonra zaman içinde özellikle Moğol istilasıyla yok oldular. İbn Hanbel ve Şafii İmamları, ileri derecede muhaddis olmalarına rağmen onları diğer mutaassıp rivayetçilerden ayıran şey, her ikisinin de kıyası, akli ve içtihadı kabul etmeleridir ve yerine göre hadisleri eleştirmeleridir. Rivayetleri değil de ümmetin pratiklerini esas almalarıdır.

Hadisçiler İslam'ın ta başında vardılar. Hz. Muhammed'in hayatını ezberlemişlerdi. Fakat o dört bela ile o kutsal dört görev ölünce: Yani belge ve bilimi bilmeyen, arınmayan, kanun ve hukuk tanımayan, anlayış ve ahlak kıtlığı içinde kıvranan bir nesil yetişti. Emevilerin zorlaması ve karşı devrimiyle de binlerce uyduruk hadis daha işin içine karıştı. Mesela Ali'ye karşı Aişe'yi yüceltme rivayetleri, bunların binlercesinden sadece ilginç numuneleridir. Ve zoraki kader rivayetleri 2. bir numuneler yumağıdır.

*Bu hadisçiler, akli ve o günün bilimi olan felsefeyi reddettikleri gibi İmam Azam gibi kıyası ve içtihadı esas alan, şekilden ziyade işin ruhuna bakan bir zatı da tekfir ediyorlardı. Kendilerini ehl-i ilim adlandırıp, o Emevi rivayet külliyatını ilim diye kabul ederek başka her şeyi bid'a ve küfür sayıyorlardı. Hz. Muhammed'in ilim tarihine geçecek o sözünü de çarpıtmışlardı: **Ehl-i ilim olan bir muhaddisin derecesi, ehl-i içtihat olan Ebu Hanife'den yüz derece üstündür.***

Evet, Peygamberin o hadisini böyle anlamışlardı. Çünkü başta anlattığımız o dört Kur'anî değer hiçbirinde onlarda yoktu. Peki eğer bu rivayet neden ilk muhaddislerde yok diye sorarsanız, cevap şudur: Çünkü ilk muhaddisler Ebu Hanife'nin içtihadını hiç kabul etmiyordu. Onlara

göre içtihat yapmak küfürdü. Fakat son nesil muhaddislerden olan Darimi ve İbn Hanbel ile bu yanlış ve cahilane kanaat kırıldı. Ama hadis ve sünnet varsa, onu rivayet eden bir muhaddis yine de bir fıkıh müçtehidinden yüz kat daha yüce idi.

Evet, İslam ümmetini geri bırakan bu organize hadisçilik cereyanıdır. Bu cereyan o kadar kuvvetli olmuştu ki dört fıkıh mezhebinin ve Ehl-i Sünnet kurucuları olan İmam Eş'ari ve İmam Maturidi'yi bile etkilediler. Çok ilginçtir ki bu Ehl-i Sünnet mezhepleri ve İmamları nerede kendi aklı metotlarını bırakıp hadisçilerin rivayetini kullanmışlarsa daima yanlışa düşmüşlerdir. Çocuk Evliliği ve Recm Meselesi gibi.

Hemen hatırlatalım ki: Hiçbir Müslüman kendini kandırmasın: Bütün hadisçiler cebri (zoraki kaderi) savunuyorlar, insan iradesini reddediyorlar. Halbuki insan özgürlüğü ve iradesi dışlansa din ve imtihan da biter. Başka dinsizlerin gelip propaganda yapmasına gerek kalmaz. Çünkü asrımız bilim ve iletişim asrıdır, IŞID ve El-Kaide gibi zakkumları İslamiyet'in başına bela eden bu hadisçilik anlayışını çabuk selekte eder. Nitekim hadisçilerin zoraki kader anlayışlarını kendilerine delil yapan Emeviler kısa bir zaman içinde tarihten silindiler.

Nitekim bunların Allah algısı da müşrikçedir: Allah, eli kolu olan, sınırlı bir bedene sahip olup yedinci göğün üstünde, Tahtında oturuyor. Demek Muhaddislerin dini ve bilimsel yanlışlarını saymak için Kütüb-ü Sitte kadar yani altı cilt kitap yazmak gerekir. Çok acıdır ki bilim tarihinde o dört kutsal görevi eşit ağırlık olarak uygulayan tek din İslam dinidir. Diğer dinler aslında İslam iken, çaresizlikten, tarihin zorlamasından o görevlerin birini veya ikisini yapabilmişlerdir. Artık dini, siyasetten, zenginlikten ve seksten ibaret bilen yani o dört görevde bi-behre olan İslamcılarının kulakları çınlasın.

İslamiyet'in, fen ve teknoloji numunelerini toplayan Fuad Sezgin Hocanın koleksiyonuna baktığımızda, onların çoğu o anlattığımız ilk üç yüz yılda ve bir kısmı da ilk beş yüz yılda gerçekleşmiş. Ondan sonra Miladi bin yılın (Hicri beş yüz) başında Gazali Felsefeyi yasak edince bütün akli ilimler de beraber gömüldü. Haliyle Selçuklu ve Osmanlı, şanına yakışır bir ilmi birikim yapamadılar. Hulasa İstanbul'un fethi Avrupa için yeni bir çağ açtı; fakat kesinlikle bizim için açmadı. İslam dünyası bugün bile Skolastik bilgiler bataklığındadır. ***Evet "İslamiyet üç yüz yıla kadar tam ilerici, beş yüz yıla kadar yarı yarıya ilerici. Geri kalanı mazıdır (gericidir.)" (Muhakemat)***

Bu Muhakemat'ı hafife almayın. Çünkü ta 1911'de, İslam dünyasının kayıtsız şartsız fen bilimlerini esas almaları gerekir, diyen ve bunun için üç yüz bilimsel kural getiren bir kitaptır. Fakat ne yazık ki, İman elden gidiyor, Batı fen ve felsefesi, Materyalizm ve Natüralizme dönüştü diyerek bizzat kendi müellifi, çoğu yerde o ilmi prensipleri çığnıyor. Belki de kendini mecbur sanıyordu.

Bu yazının anahtar cümlesi şudur: İslam dininin asıl düşmanı cehalettir. Kimse dış güçlerde ona düşman aramasın. Dış güçler dedikleri ülkeler, çoktan İslam'ı yani bilimi, hukuku, anlayış ve ahlakı almışlardır. Bir tek arınmaları eksik. Onun da en iyisini Hz. İsa yani İncil yapar.

Bu son kısa yazıya benzer Zemahşeri'nin özet bir değerlendirmesini dinleyelim: Zemahşeri Mülk Suresinde: Eğer işitseydik veya akletseydik biz Cehennem ehlinde olmazdık, ayeti tefsirinde diyor ki:

"Tefsircilerin çoğu dinde aslı olmayan bid'a bir anlayışla bu ayetin birinci kelimesi olan İşitseydik ifadesini Ehl-i hadis diye ve ikinci kelimesi olan Akletseydik ifadesini de Ehl-i rey

diye yorumlamışlardır. Hâlbuki, bu tefsir biçimi üç yönden yanlıştır. A) Ehl-i hadis ve Ehl-i rey, Kur'an'ın nüzulünden sonra ortaya çıkmışlardır. B) O müfessirler bu iki fırkayı ehl-i cennet diye garantiliyorlar. Halbuki aşere-i mübeşşereden başka, cennet hiç kimse için garanti edilmemiştir. C) Ehl-i hadis müşebbihe ve mücessimedir, Ehl-i rey de sadece akıl ile yola çıkıyorlar. Dolayısıyla Kur'an'ın bunları övmesi mümkün değildir.”

Dücanne ise akletme kavramı, anlamadan işitme demektir, diye iki şıkkı bire indiriyor. Halbuki akletme tam anlama yani karara bağlama demektir. İşitme ise, anlayarak dinleme demektir. Dücanne ve Akıl yazımızda bunu izah ettik. Evet, İslam bizi ilim ve akıldan sorumlu tutarken Dücanne Kur'an'a ve İslam geleneğine iftira olarak İslam körü körüne işitme ve itaat demektir. Maalesef, yukarıda izah edildiği gibi, onun bu iddiası sadece muhaddisler için geçerlidir.

D) Dücanne'nin övdüğü Allah algısı sınırlı somut bir ilah algısıdır.

Kur'an iki bin ayetiyle bu anlayışı reddediyor. Müşriklerle Müslümanlar arasındaki kavganın eksenini, bu anlayışı ret idi. Biz burada konuyu dağıtmadan üç anahtar kelime ile meseleyi özetleyeceğiz.

Kur'an müşriklerin Allah için kullandığı **veled** (çocuk) kelimesini, somut maddi varlıkların niteliklerini Allah'a isnat etmediği, Oğul kelimesini kullanmayı kabul etmiyor. Çünkü bunlar Allah için olmazsa olmaz olan sonsuzluk ve aşkınlık hakikatine aykırıdır. Nitekim İmam Ali, Gerçek ve halis tevhid, Allah'a sıfat isnat etmemekle olur, dediği halde, Ehl-i Sünnet Allah'ın sıfatları var diyor. Allah'tan ayrılmaz (infikâk etmez) ne ayn ne gayr niteliklerdir, diyorlar. Sonsuzluğa ve aşkınlığa aykırı olarak yargıda bulunuyorlar. İşte sadece bizi aydınlatsın diye burada yedi ayetin mealini veriyoruz:

1) “Ey ehl-i kitap dininizde aşırı gitmeyin, Haktan (Sonsuz Soyut Varlıktan) başka Allah için nitelik kullanmayın. Meryemoğlu İsa sadece Allah'ın elçisidir. (Allah veya Allah'ın parçası değildir.) Meryem'e ilka ettiği kelimesidir. (Canlı vahiydir.) Yani Allah'tan bir ruhtur. Artık Sonsuz olan Allah'a ve onun sınırlı elçilerine inanın. (Allah, Ruhlar alemi ve maddi alem veya Allah, Ruhul-Kudus ve Oğul şeklinde) üçtür, demeyin. Bu tarz varlık algısına son vererseniz sizin için daha hayırlı olur. Allah bir tek ilahdır. (Dosya ve benlik olarak değil de varlık olarak ne varsa hepsi O'nun varlığıdır. Varlık bir tanedir ve sonsuzdur.) O'nu sınırlandırmak demek olan veledinin olmasından çok çok münezzehtir. Vekil (diğer sınırlı dosyaları ve benlikleri koruyucu sahip) olarak O Sonsuz Allah, yeterlidir.” (4/171)

Bir Not: Teslis, Allah, ruhlar alemi ve maddi alem veya din, tabiat ve insanlık veya ruh, bilinç ve beden birliğini anlatan bir ilmi hakikat iken maalesef bölücülüğe ve şirke sebep olmuştur.

2) “Müşrikler, cinleri ve cinler gibi olan bilimsel nedenleri Allah'a eş koştular. Halbuki hepsini yaratan Allah'tır. Allah için ahmakça ve vahşice oğullar ve kızlar uydurdular. Allah bu vasıf ve nitelermelerinden çok yüce ve aşkındır. O gökleri ve yeri: fizik ve metafiziği güzel ve benzersiz bir şekilde yaratandır. Eşi yokken nasıl veledi olur.? Halbuki o her şeye şekil verendir: Yani her şeyi biliyor. Yani yazılım tarzında tecelli eden onun ilmiyle eşya form ve şekil alıyor.” (6/100-101) **Bir Not:** Hark kelimesi, etimolojisiyle vahşice ve ahmakça uydurma manasına gelir.

3) “Doğu ve Batı gibi bütün diyalektikler Allah'ın egemenliği altındadır. Nereye dönerseniz Allah'ın özgün nurani varlığı oradadır. Allah sonsuz güç sahibidir, özgün varlığı ilimdir. Yazılım olan bu ilim eşyaya şekil veriyor. Allah'ın ilmiyle şekil olan diğer dosya ve benlikleri

Allah'ın veledi diye iddia ettiler. Allah böyle bir iddiadan çok ve çok münezzehtir. Göklerde ve yerde bütün benlikler ona tabidirler. Hepsi ona dua ediyor. Hiçbirine dua edilmiyor. O gökleri ve yeri güzel ve harika bir şekilde yaratandır, Bir şey (dosya veya benlik) irade ettiğinde ona sadece ol der, (yani her şeyi o dosyaya yönlendirir.) O şey oluverir. (2/115-117)

4) “İster Allah deyin ister Rahman deyin: İster Allah'ı soyut bilin ister somut bilin. Bütün güzel belirlemeler: (isimler) Allah'ındır. Soyutluk ve somutluk sadece iki temel isimdirler. Sen ne namazını tam seslice ne de tam sessizce eda et. İkinin ortası bir yol ara. Soyutluk ve somutluk noktasında da orta yolu tutun. Ve de ki: Hamd (sonsuz nimet ve imkanlar), evlat edinmeyen: (sınırlı ve somut olmayan) Allah'ındır. Varlık olarak ayrı benlikler ve dosyalar olsa da mülkte: (yönetimde) O'nun ortağı yoktur. Çünkü O'nun kudreti sonsuzdur. Sonuç olarak O'nu varlık ve isimler olarak sonsuz bil: Kebbirhu tekbira...” (17/110-111)

Kibriya hadis ve Kur'an dilinde sonsuzluk demektir. Azamet de sonsuz somutluk demektir.

5) “Kâinatın idaresinde ikilik olsaydı her iki taraf da yok olurdu. Dolayısıyla bütün kâinatı bir saray (arş: taht) gibi yöneten Allah, onların vasıflandırmalarından çok çok münezzehtir. Yani sonsuzdur. Dolayısıyla o yaptıklarından sorguya çekilmez. Ama sınırlı varlıklar, yaptıklarından sorguya çekilirler.” (21/22-23)

6) Bu ayetten önceki 19-21. Ayetler bu iki ayeti önceden tefsir ediyor: “Göklerde ve yerde bütün melekler Allah'a bağlıdırlar. Allah'a kul olmaktan büyüklenmezler. Yorulmazlar da. Gece gündüz ara vermeden onun aşkınlığını dillendiriyorlar. Bir tek dünyada Allah'a kulluk etmeyen ve put edinen dosyalar var. Acaba bunlar canlıları diriltebilirler mi.?” (21/19-21)

7) “De ki: Eğer Somut olarak (Rahmanın) icraatı olan farklı dosyalar, onun veledi olsaydı, ilk ona tapan ben olurum. Sonsuz metafizik ve fizik alemleri diyalektik bir tarzda geliştiren Rab Allah, böyle bir şeyden çok münezzehtir. O, bütün kâinatı bir saray gibi yönetiyor. Onların o sınırlayıcı tanımlarından: (vasıflarından) çok yücedir.” (43/82)

Bu D bendine iki açıklayıcı not:)

A) Kur'an, Allah hakkında sevmek, kızmak, intikam almak, münafıklarla alay etmek gibi nitelemeleri kullanır. Bunların manası, Allah'ın sistemine zarar verilince, o sistem, döner o zarar verenlerden intikam alır. Nasıl ki bugünlerde tabiatı kirlettik, tabiat döndü bizden intikam aldı denilir. Münafıklarla alay etmesi ise, onların Müslümanlara karşı yaptıkları aşağılayıcı alaylarını onlara çevirtir. Asıl aşağılanan münafıklar olur. Muhammed'i sevmesi ise, onda gerçekleşen onlarca güzel ve dengeli ahlakı sevmek demektir. Yoksa bazılarının anladığı bir ıslak aşk yok. Nitekim Allah temizleri de güzel işler yapanları da tevekkül edenleri de (sonsuz entegre olanları da) sever mealinde ayetler var. (3/31; 2/15; 9/222; 9/108; 3/148)

B) Önemli Bir Fark: İncillerde Oğul kelimesi tekrarlar geçiyor. Asr-ı Saadetteki Kur'an'ın tasdik ettiği kopyalarda da geçiyordu. İmam Razi'nin beyan ettiği gibi, Asr-Saadetten günümüze İncillerin değişmediği de bir gerçektir. Çünkü Kur'an, bu kelimeyi yasak etmiyor. Evet, oğul Tevrat'ta tekrarlar ifade edildiği gibi; insan soyut değerleri, dilleri ve yasaları öğrendiğinde bu makamı alır. (Tekvin, 6 ve diğerleri) Demek oğul kelimesi, *Allah İbrahim'i dost edindi*. (Nisa, 125) ayetindeki dost gibi bir manaya geliyor. Evet, Kur'an'ın yasak ettiği oğul kelimesi değildir, veled (maddi olarak doğan çocuk) kelimesidir. Çünkü bu kelime, Allah'ın maddi, sınırlı bir varlık olduğunu bildiriyor. Bu ise, ontolojik, fahiş bir hata olur.

Zaten bu veled yasağı daha çok müşriklere yönelik idi. Bediüzzaman Said Nursi ise, bu oğul ve veled farkını nazara almadığından, Hristiyanlarda velediyet akidesi var, diyor; 29. Mektupta.

Nitekim, Tevbe 30. Ayet, oğul kelimesini veled (çocuk) diye anlayan Yahudilerin özellikle avam kesiminin ve Hristiyanların özellikle avam kesiminin ve veled kelimesini bizzat kullanan müşriklerin bu Ontolojik fahiş hatasını şöyle anlatıyor:

“Yahudiler, Üzeyir Allah’ın Oğludur, dediler. Hristiyanlar, İsa Allah’ın Oğludur, dediler. Bu sözleri, müşriklerin sözüne ne kadar da benziyor. Allah onları kahretsin. Nasıl sapıyorlar!”

E) İşte şimdi beşinci bende geçiyoruz. Hem Allah’ı daha iyi tanıyacağız. Hem Allah’ın sonsuzluğuyla beraber insanın nasıl sorumlu ve özgür olduğunu anlayacağız. Bu uzun yazı ile inşallah Düccane’nin bir mazereti kalmaz. Bir kardeşimiz olarak ilme ve irfana hizmet eder. Yardıma muhtaç Müslümanlar yerine Ateist ve Agnostiklere cevap yetiştirir.

Allah’ın Sonsuz Varlığı ve İnsan Özgürlüğü

“Azamet benim eteğimdir, Kibriya benim cübbemdir.” (Hadis-i Kudsi)

Allah’ın bu sözünün bugünkü Ontoloji bilimiyle ve her iki kelimenin etimolojik yönüyle:

Tercümesi şöyledir: Somutluk benim eteğimdir. Sonsuzluk benim cübbemdir.

Ana Konuya Girmek için Bir Giriş:

Bu ayet, Allah’ın özgün varlığı olan ilmini anlatır; kader de ilim nev’indendir.

İşte Kur’an’ın bu ontolojik ayetini anlamak için şu beş bilgi notunu önceden bilmek gerekir:

- 1) Varlık soyutuyla somutuyla sonsuzdur. Dolayısıyla yokluk diye bir şey yoktur.
- 2) Asıl varlık, bilim adamlarının soyut datalar ve yazılım diye dile getirdiği bilgidir.
- 3) Allah kelimesinin belirsiz hali olan İlah kelimesinin etimolojisi, Soyut ve Sonsuz olduğu için yalnızca kendisine tapılan demektir. La İlahe İllallah, sadece sonsuz olana tapılır manasına gelir. Uluhiyet tevhidini bildirir. Allah kelimesi, belirlilik edatı (Lam-ı tarif) alan halidir. Demek Allah soyut boyuta bakar, Rahman somut boyuta bakar, Rahim ise aradaki varlıklara bakar. Üçü de birdir. O’nun Ehad (çok birlik sahibi) ismi ise, her yerde bulunduğunun ve her şeyde görüldüğünün ifadesidir. Evet, sınırlı varlıklar, sınırlı olmaları ile beraber sonsuzluğu gösterirler. Çünkü ancak sonsuz bir enerji, yazılım ve gelişme süreci ile var olabilirler.
- 4) Bu ayette geçen Hayy ve Kayyum (Diri ve Ayakta Tutan) isimleri, bütün biyolojik ve fizik varlıklardır. Evet, Allah’ın isimleri kâinattaki hakikatlerdir. Bu hakikatler Allah’ın sonsuz soyut varlığının devamıdır. İsim-müsemma birdirler. Bir görüşe göre bu varlıklar, süreç ve sistem olarak sonsuzdurlar; diğer bir görüşe göre fizik olarak da sonsuzdurlar. Birçok kâinat var ve birçok Big-Bang olmuştur, diyen görüşe göre. Demek Arapça ve İbranice olarak kullandığımız sözcükler, Allah’ın isimleri değil de O’nun gerçek isimlerinin isimleridirler. (İbn Arabî, Ansiklopedi)
- 5) Ayette geçen Allah Kürsüsü, kadim tefsirlerde Allah’ın ilmi diye geçiyor. Kralın, üzerinden devleti yönettiği Taht demek olan Arş ise, Allah’ın kudreti (gücü) diye tefsir edilir. *“Rahman (somut varlığı da*

olan) Allah arşa istiva etti.” ayeti, Allah somut tecellisiyle, bütün varlık ve kâinata egemen oldu, manasındadır.

Ben merak ediyordum: Allah gücüyle her şeyi kuşatmış yönetiyor. Neden Arşı, gökleri ve yeri kuşatmış denmiyor da Kürsüsü gökleri ve yeri kuşatmış deniyor? Sonra asıl varlığın ilim ve yazılım olduğunu ve her şeyi kuşattığını öğrenince bu ayetin önemli asıl bir nüktelerini bilmiş oldum.

İşte şimdi bu mucizevi ayetin tefsirine geçiyoruz:

2/255- Allah O’ndan başka ilah (tapılan) olmayan sonsuz Varlıktır: (Ana dosyadır.) Hayy ve Kayyum’dur: (Yani O ana dosyanın fizik ve biyolojik bütün icraatı (tali dosyalar) da sonsuzdur. Evet biyolojik, ekolojik ve özellikle Kuantum fiziğindeki etkileşim bilgi-işlem hacimleri sonsuzdur.

Sadece bu tali dosyalarda bazen devre dışı kalış oluyor. Yani bazen onları uyku ve esneme tutuyor. Ana dosyada ise asla devre dışı kalmak yoktur).

Evet, uyku ve esneme asla o ana dosyayı tutmaz.

Göklerdeki ve yerdeki her şey O’nundur. (Yani, fizik ve metafizik diğer bütün dosyalar O ana dosyaya bağlıdır.) O’nun izni olmadan, hiç kimse O’nun yanında şefaati (etki) edemez. (O’na ortak olamaz. Yoksa dosyalar arası etkileşim, yardımlaşma ve dayanışma vardır.

İşte meşru şefaati budur. Demek şefaati haksız torpil diye anlayanlar yanılıyor.)

O, onların geçmişlerini ve geleceklerini: önlerini ve arkalarını bilir. (Yani Allah o tali dosyaların sadece şimdiki bilgi-işlemlerini değil de birer yazılım olan geçmiş ve geleceklerini, yani önlerini ve arkalarını da bilir.) O’nun istediğinden başka, O’nun ilminden (yazılımlarından) hiçbir şey tam öğrenemezler: (Kuşatamazlar).

Onun kürsüsü (ilim ve yazılımı), gökleri ve yeri (metafizik ve fizik alemleri) kuşatmıştır. Yer ve göklerin (o fizik ve metafizik alemlerin) muhafazası, O’nu yormaz. (Çünkü o ana dosya aynı zamanda ana bellektir de.)

O Aliyy ve Azimdir. (Yani soyut ve sonsuz olduğu için yüce ve aşkındır: (Uluvv). Aynı zamanda somut büyüklük (azamet) olarak da sonsuzdur.)

Son beş not:

1) Yazılımın aslı matematiktir. Matematiğin de en kullanışlı iki sistemi var: İkili ve ondalık sistem. Ayetin numarası bu ikisine ince bir işarettir.

2) Bu ayet, gördüğünüz gibi bilimsel yönden de bütün varlığı kuşattığı için herkes her derdi için bunu kullanıyor. Hakkında birçok rivayet var.

3) Fizik varlık, Allah’ın Arşı (tam egemenlik alanı) olduğu için Kur’an’da Arş-ı Azim deyimini tekrarlar geçiyor.

4) Buradaki Hayy ve Kayyum Allah’ın iki büyük ismidirler. Sonsuz yazılım (ilim) içeren bütün fizikî ve canlı varlıkları içine alır. Ehl-i Sünnete göre İsim-Müsemma birdir. Zaten Aristo ve onu esas alan İbn Sina, Alim-İlim ve Malum (Bilen-Bilgi ve Bilinen) bir varlıktır. Sadece itibarî fark vardır, diyor. İbn Sina Alim (Bilen) boyut için Vacib’ül-Vücut (varlığı soyut ve zorunlu ilk ilke) dedi.

Said Nursi de ve son Sünni Kelam alimleri de bu Vacib’ül- Vücut deyimini kabul ettiler. Sürekli bu deyim Allah için kullandılar. Fakat içini ilim kavramı ile dolduramadılar. Nitekim, Said Nursi Şemme Risalesinde O’na meçhul (bilinmez) dedi. Daha sonra bu meçhul deyimini onu tatmin etmeyince; Ayet’ül-Kübra risalesinde O’na Manevi Nur dedi. Fakat İbn Sina’nın dile getirdiği o üçlü birliği kabul etmedi. Çünkü İbn Sina ilim kelimesi yerine yine aynı manada kullanılan akıl kelimesini kullanıyordu. Ve Said

Nursi varlığın birliğini savunan İbn Arabî'ye karşı idi. Ona göre İbn Arabî kâinata hayal diyordu. Ama İbn Arabî'nin La-Mevcude İlla Hu sözü, o manada değildi.

5) Bu kısa yazı, Hz. Muhammed'in ilmî bir mucizesi olduğu için mucizeler ile ilgili kitabımın sonuna koydum. Nitekim gerek bu Ayet'el-Kürsî'den ve gerek yazıda gelecek onlarca ayetten anlayacaksınız ki: Kur'an bütün beşerî düşüncelerin ve bütün felsefelerin üzerinde bir bilgiye sahiptir.

Şimdi Asıl Konumuza Giriyoruz: Konumuzdaki sonsuzluk ve özgürlüğü beraber ve birbiriyle karşılaşmadığını anlamamız için beş basamaklı bir bilgi zincirine ihtiyaç var. Şöyle ki:

Birincisi:

"Allah'ın zatını düşünmeyin, buna gücünüz yetmez, sadece Allah'ın sıfat ve isimlerini düşünün." Bu söz hadis diye bilinir. Ben senedini bilmem, ama hadis olmadığı bu sözün kelimelerinden anlaşılıyor. Buna biri kısa diğeri uzun iki delilim var:

1) Çünkü Kur'an sürekli olarak Allah'ı anın, diyor. İnsan bilmediği bir şeyi anması söz konusu olamaz.

2) Tarihen ve Kur'an'dan biliniyor ki: Asr-ı Saadette Allah için sıfat ve zat kelimeleri kullanılmamıştır. Evet vücut, vicdan, mahiyet ve mahiyet manasında kullanılan bu zat kelimesi ile kelimelerin kullandığı sıfatlar deyimi, Hicri 2. Asırda Yunan felsefesi Arapçaya tercüme edilirken ortaya türetilen kelimelerdir. Dolayısıyla Kur'an'da geçmiyorlar. Peki bu Zat sözcüğü, nasıl ortaya çıktı?

Şimdi onun kısa tarihçesine bakalım: Kur'an diğer peygamberler gibi sonsuz bir Allah'ı anlatınca; zihinler başta sonsuzluğu anlayacak seviyede değildi. Peygamber de Allah'ın icraatı üzerinden bazı somut şeyler anlattı. Mesela, Allah'ın kudretini el ve ayak gibi kelimelerle anlattı. Allah'ın sonsuz ilmini yaygın ve sonsuz bir kader diye tasvir etti.

Muhaddisler, bunları esas alarak Allah'ı somut, sınırlı, elli-kollu olan ve gökte tahtında oturan bir varlık olarak anladı. O yaygın kader anlayışından da zorunluluk ve cebir akidesini savundu. Haliyle böyle bir Allah algısı, o zaman iktidarda olan Emevilerin işine çok iyi geliyordu. Emeviler bunu İslam aleminin çoğuna mal etti. Ve böylece Kur'an unutuldu.

İşte bunlara karşı ta Hicri ellili yıllarda Mutezile mezhebi ortaya çıktı. Dil ve belagat öğrendiler. Kur'an'daki sonsuz soyut Allah'ı savundular. Yine Kur'an'dan insanın özgür olduğunu dile getirdiler. Fakat enerjinin üretilemeyeceğini ve yaratmanın sonsuz ilim gerektirdiğini bilmedikleri için insan o kadar özgürdür ki o da yaratabilir, dediler. Bundan yüz yıl sonra Yunan Felsefesi, tercüme edilince onların işine çok yaradı. Artık tam egemenlik kurdular. Fakat bunlarla halk kesiminde etkin olan ve aklı, bilimi ve delillere dayalı yorumu inkâr eden Muhaddisler arasında çok büyük kavgalar çıktı. Çünkü Mutezile dini anlamak için aklı, bilimi (o günkü felsefeyi) ve yorumu esas alıyordu. Muhaddislere göre bunlar küfür idi.

Evet, Mutezile mezhebinin bir kısmı, çok büyük ilmî birikime rağmen sonunda pozitivist oldu. Bunun üzerine İmam Ebu Musa Eş'ari gibi biri, dayanamayarak, 4. Hicri asrın başında onlardan koptu, Muhaddisler ile Mutezile ortası bir yol izledi. Onun ardından İmam Maturidi geldi, yaklaşık aynı yolu tuttu. Demek Ehl-i Sünnet, 4. asırda ortaya çıkmıştır. Ve Ehl-i Sünnet ile Ehl-i Hadis birbirinden fersahlarca farklıdır.

Ehl- Sünnet Mutezile malzemesini Ehl-i Hadise karşı kullandıklarından ve Mutezile çok büyük ilmi birikime sahip olduğundan, Ehl-i Hadisin çok büyük kampanyalarına rağmen ve Abbasiler döneminin bazı halifelerinin desteğini almalarına rağmen; Mutezile mezhep olarak silindi iseler de onların kültür egemenliği İslam Tarihi boyunca Sünnilerde ve diğer mezheplerde devam etti. Nitekim Mutezilenin soyut Allah algısı, İbn Sina'da Vacib'ül-Vücut (varlığı soyut ve gerekli ilk ilke) olarak kendini gösterdi. Fakat Gazali Felsefeyi yasak edince ve Mutezilenin bu tarihî mirası kaybolunca, avamca anlaşılması

kolay olan Hadis külliyatı herkesi etkiledi; akıllı, bilimi ve yorumu esas alan Hanefî mezhebini bile başka hadisler bulmaya zorladı. (Onun için hadisler arası çelişkiler binlerden fazladır.)

Nihayet bu Ehl-i Hadis, önce Vahhabiler olarak, çağımızda da El-Kaide ve IŞİD olarak karşımıza çıkmış oldular. Çağımızdaki Sünniler bu tarihi kavgaları bilmedikleri için; herkes aşağı yukarı farkına varmadan Vahhabiler gibi düşünüyor. Bazı Ehl-i tarik hariç. Onun için Cumhurbaşkanı da genel anlayışa sahip olup mutlak bir kadere inanıyor.

İkincisi:

Bu analizlerden anlaşılan, yukarıdaki hadis denilen söz, bizim Ehl-i Sünnetin bir tavsiyesidir. Sonsuzluğu anlamayan avam için söylenmiştir. Ve Allah'ı cismani gökte tahtta oturan bir Kral gibi düşünen Muhaddislere karşı Kelamcıların bir savunmasıdır.

Bu Ehl- Sünnet gerek Muhaddislere karşı ve gerek Mutezilenin soyut Allah algısına karşı, çok mücadele verdiler. **Ama onların bu mücadelesi üç zaaf içeriyordu.** Dolayısıyla sonsuzluğu anlamadılar. Dolayısıyla İslam alemi geri kaldı. İbn Arabi el attı ise de İbn Teymiyye ve hadis külliyatı piyasaya hâkim oldu.

a) Ehl- Sünnet, Allah'ın sıfatları var, diyorlar. Hâlbuki Kur'an yedi yerde bu sıfat (nitelendirme) işini yasak etmişti. Çünkü varlık algıları somut olduğundan her nitelendirmeleri, Allah'ı sınırlı ve somut bir varlık olarak gösteriyordu. Nitekim, bu vasıflandırma meselesini Kur'an müşriklerin deyimidir, diye tekrarlar kınıyor. Mesela, Kur'an, Allah'ı somut sıfatlarla anlayan müşrikleri şöyle anlatıyor:

“Allah sözün aşikare olanını da bilir ve içinde gizlediğinizi de bilir. Ben bir peygamber olarak tam bilmiyorum: Belki de sonsuzluğu anlatan bu Kur'an, sizin için bir denemedir. Ve belli bir süre yaşamanıza sebeptir. Deki: Ey beni terbiye eden Rabbim, hakla yargıla. Ve hepimizin Rabbi, Rahmandır, sizin anlattığınız bu sınırlı Allah inancına karşı sadece O'ndan yardım istenir.” (21/10-112)

Bu üç ayette altı anahtar kavram var:

1) Ayetler, aşikâre ve gizli diyalektik kavramını dile getiriyor. Bu diyalektik, siz müşriklerin kilitli zihnini açması lazım, diye işaret ediyor. 2) Yargılama ve ceza insan zihnini açar.

3) Rabb (geliştirici sahip) ve fitne (imtihan) kelimeleri zihin açıcı iki anahtardır.

4) Rahman İlahî sonsuz somut varlık demektir. Diyor ki: Hadi sizin kilitli zihniniz soyut değerleri anlamıyor. Bari sonsuz azametten ders alın.

5) Müstean (kendisinden yardım dilenen) kelimesi de istek ve dua ile zihnin açıldığını bildirir.

6) Bu müstean (kendisinden yardım dilenen) burada Rahman olarak zikredilmiş. Rahman somut varlık ifadesi olduğundan, en iyi zihni açıcı diyalektik süreçtir, diye bildiriyor. Çünkü somut varlığı çalıştıran ve geliştiren ondaki artı-eksi gibi diyalektik süreçtir.

Demek zihin sonsuzluğu algılamadığında otomatikman insan putperest olur. Şimdi insanları düşünün ve Kur'an'ın yüzde sekseninin yani 4000 'den fazla ayetinin putperestliği nasıl kınadığının mucizeliğini anlayın.

Kur'an'ın sıfatlar konusunda bu mucizevi kelime seçimini teyit eden Hz. Ali'nin şu sözü, çok manidardır: **Allah'a ihlasla yani şirk koşmadan inanmanın zirvesi, O'na hiçbir sıfat isnat etmemektir.** (Davud-u Kayseri, Füsusun Şerhi, 1. Cilt, 38)

b) Ehli Sünnet başta Allah'ın bu sıfatları Allah'tan ayrı varlıklardır, diye söylüyorlardı. Ama o sıfatları ezeli ve ebedi kabul ediyorlardı. Bu ise çoklu tanrı gibi bir düşünceye vardırıyordu. Daha sonra bundan

kurtulmak için bu sıfatlar ne ayndir ne gayrdır, yani, Allah'ın özgün varlığı olmadıkları gibi ondan ayrı şeyler de değildir, diye bir cevap oluşturdular.

Hülasa, Ehl-i Sünnet birçok evrensel ilke ve fikirlere sahip olmasına rağmen; Uluhiyet gereği Allah'ın sonsuz olması gerektiğini tam anlamadılar. Çünkü galiba orta çağda sonsuzluk kavramı yoktu. İbn Arabî bunu anladığı için *varlık namına ne varsa Allah'ın varlığıdır*, (La-Mevcude İlla Hu) dedi.

Bediüzzaman da ontolojik olarak Allah'ın kendisi de isimleri de sonsuz olması gerektiğini bildiği için; Allah'ın kudretini de ilmini de iradesini de *mutlak (sonsuz), nihayetsiz ve hadsiz* gibi kelimelerle ifade ediyor. Ama kâinatı gayr (O'ndan başka varlık) olarak gördüğü için galiba çelişkiye giriyor. İbn Arabî haklı kalıyor.

c) Ehl-i Sünnet isim ve sıfat ayırımına da gidiyordu. Mesela onlara göre bu Ayet'el-Kürsî'de geçen Hayy sıfat idi, Kayyum ise isim idi. Bu ayırım da bir karmaşa doğuruyordu. Allah'ın isimleri O'nun sonsuz soyut varlığının tezahür eden kainattaki somut görüntüleridir diye ifade etmediler. Kâinatı O'ndan ayrı bir varlık olarak gördüler. İşi mahiyetini anlamadıkları yaratma kavramı ile izah ettiler. Allah, uzaktan tasavvur edilen kudretiyle iş yapıyor, ilmiyle biliyor, dediler. Risale-i Nur, birçok açıklama getirdi ise de ortada Allah'ın ortağı kabul edilebilecek bir enerji ve yazılım vardı. Sonsuzluk inancı yine oturmadı. Hülasa; Kelam ekolü, sonsuz olan enerjinin Allah'ın kudreti olduğunu ve sonsuz yazılımın O'nun ilmi olduğunu ifade edemedi. Çünkü Literatüre Kelam ilmi hâkimdir, bütün eğitim bunun üzerinde dönüyor. Bunun tersi düşünmek sapıklık kabul ediliyor. Halbuki önemli bir kelam alimi olan Gazalî Kelam ilmi yetersizdir ve çok büyük bir Ontolog olan İbn Arabî de Kelam ilmi tutarsızdır, diyorlar.

Üçüncüsü: Kur'an'ın öngördüğü Allah inancı: Soyutuyla somutuyla Sonsuz bir Allah.

Kur'an bunu beş aşamada anlatıyor:

a) Başta Hz. Muhammed olmak üzere bütün peygamberlerin putperestliği yasak eden mesajları üzerine Kur'an bu sonsuzluğu bütün insanlığa yaşattırıyor. Şöyle ki: Puta tapmak, sınırlı somut bir nesneye tapmak demektir. Bunu yasak etmek ise sonsuz bir Allah'a tapmak manasına gelir. Tekrarla binden fazla yerde:

Şirk, yani o sonsuzu sınırlandırmak, en büyük dengesizlik demek olan zulümdür, diyor. Yine yüzlerce yerde: Hayat verme ve öldürme (yani ölen varlığın neslini ve bekasını garantiye almak) Allah'a aittir, diyor. Çünkü sadece o sonsuzdur.

b) *Nerede olursanız olun, o sizinle beraberdir*, (57/4) *Nereye yönelirseniz Allah'ın varlığı (veçhi) oradadır*. (2/115) gibi ayetlerle bunu Sahabeye yaşattırdı. (Allah'ın veçhi bizzat varlığının kendisi demektir. Nurani şeylerde bir şeyin yüzü (veçhi) onun varlığının kendisi demek oluyor. Güneşin yüzü gibi.)

c) *Allah Aziz ve Hakimdir, Allah Aziz ve Rahimdir*, gibi yüzden fazla ayetle bu sonsuzluğu anlatıyor. Aziz bizde onurlu diye çevriliyor. Çünkü onurluyu bağlayan açlık ve kölelik gibi kayıtlar yok. Kur'an'da ise, bu kelime sonsuz olan ve sonsuz derece etkin ve yetkin manasında kullanılır. Peki o böyle ise, bu sınırlı ve hatta kötü yaratılmışlar nedir, diye sorulursa işte bu grup ayetler şöyle cevap veriyor:

Evet o sonsuzdur, sonsuz etkin ve yetkindir, ama hikmeti, bu sınırlı işlerin olmasını gerektiriyor. Evet o sonsuzdur, ama rahmeti bir insanla özellikle peygamberle arkadaş olmayı gerektiriyor. O bu sınırlı sistemle, özellikle insanlık aleminin üzerinden yine sonsuz manalar ve varlıklar elde ediyor. Sonsuz olduğunu gösteriyor. Zaten kötülük dediğimiz şeyler hep insanın ürünü.

d) Kur'an tekrarlar: *Allah her şeyin içindeki kudrettir (enerjidir), her şeyin içindeki bilgidir (yazılımdır), her şeyde şehittir. Yani kendini yaşıyor*. Diyor. Evet varlıkta sonsuz bir enerji ve sonsuz bir yazılım keşfedildiği gibi, kâinata trilyonlarca galaksinin varlığı da Allah'ın sonsuzluğunu gösteriyor. Çünkü O,

bunlarla ve canlılar dünyasındaki sonsuz yazılımlarla sonsuz bir şekilde kendini (sonsuz varlığını ve sonsuz isimlerinin gereğini) yaşıyor. (24. Mektup)

(Şehit bir şeyi bizzat yaşayan demektir. Cephede ölene de şehit diyoruz, çünkü kutsallığı ve o sonsuz manayı bizzat yaşıyor.)

e) Peygamberler zincirini anlattıktan sonra surenin sonunda onların davasını anlatan şu ayet çok sarih ve açıktır. Bu sonsuzluğu dile getirmekte; şöyle ki:

“Sonsuz olan ve belli hikmetler için ikili sınırlı sistemi yaratan ve seni bu diyalektik yöntemle yetiştiren Rabbin, sınırlı ve kötü olmaktan ve müşriklerin sınırlı bir Allah algısından çok yücedir. O izzetin (sonsuzluğun) sahibidir. Bu diyalektik sürecin hikmetlerini yaşayan bütün peygamberlere selam (onların hayatlarındaki zıtları barıştırıp bir yapmak) olsun.

Ve bütün insanlara özgür bir irade vermekle bu diyalektik süreci de adeta sonsuz yapan Rabb’ül-alemine (insanların Rabbine) hamd olsun: (gerçek etkinlik, yetkinlik ve bununla elde edilen övgüler) O’nundur.” (Saffat Suresi, Son Ayet)

Ayette geçen Rabb’ül-Alemindeki alemin, kadim tefsirlerin tercih ettiği birinci manaya göre, her birisi bir alem olan **insanlar** demektir. Yoksa galaksiler, bitkiler ve yıldızlar alemleri gibi alemler değildir. Evet, Allah insanoğluna özgür irade vermekle, insanlarda diyalektik yetiştirme kuralını kurmakla sonsuz bir şekilde varlık ve mana alemlerini elde ediyor. Küçük dünya bütün evrenden daha büyük oluyor. Bu sonsuzluk öyle önemlidir ki insanlardaki sınırlı kötülükleri affettiriyor. Demek akıllı, bilimi ve karineli (ek belirtili) yorumu reddeden Muhaddislere bakarak, Asr- 1 Saadette bütün Sahabeler, eli, ayağı, baldırı olan, gökte tahtta oturan bir Allah’a inanıyordu, diyen Prof. Dr. Mustafa Öztürk, Tefsir Kürsüsü başkanı olduğu halde Kur’an’ı anlamamıştır. Sahabeye ve Asr-ı Saadete karşı çok büyük bir saygısızlıkta bulunmuştur.

Dördüncüsü: Allah ve Allah’ın isimleri sonsuz ise, biz insanların özgürlüğü nerede kaldı? diye her kafası çalışan sorar; merak eder. Buna karşı kainattaki sonsuz düzeni gören Carl Jung, özgürlük yok, mutlak determine bir durum var, dedi. Freud, her şey kaotiktir, insan kendini tabiattan kopardığı nispette özgürdür, diye söyledi. Hümanist bazı materyalistler ise, insan sonsuza dek özgürdür veya sonsuz özgür olmalı veya olacak diyorlar. Şimdi biz inananlar nasıl yapmalı, diye Kur’an’ı inceledim; şu beş esas karşıma çıktı:

A) Kur’an insanın yaratılışı konusundaki İlahi iradeyi anlatırken şöyle diyor, Bakara, 30. Ayette:

“Seni peygamberlik gibi bir görevle terbiye eden Rabbin, zaman üstünden meleklerle dedi:

Ben dünyadaki bütün işlerimi kendisine bırakacağım bir halife (vekil) kılacağım. Özgürlükleri olmayan melekler, biz kâinatı temiz tutuyoruz (tesbih) ve nimetlerle şenlendiriyoruz (hamd).

Sen kan dökecek, yeryüzünü bozacak birini mi kılacaksın? Deyince Allah: Ey Âdem, bu varlıkların isimlerini bu meleklerle bildir, dedi. Âdem bildirince melekler Allah’ın sonsuz hikmetini anladılar.”

Bu ayetin konumuz olan insan özgürlüğüyle ilgili mucizevi noktelerini anlamak için şu beş kelimeye dikkat gerekir:

1) Zaman üstü sonsuzdur, ama diyalektik dünya özgürdür. Çünkü bu sistemde Allah’ın iradesi ve İnsan iradesi diye bir diyalektik var. Evet insan istemezse Allah ona peygamberlik bile dayatmaz.

2) Vikil (halife) kelimesi, insanın yeryüzünde her şeye karışabilecek kadar özgürlüğünün var olduğunu açıkça bildirir. Bir şartla eşyanın isimlerini bilirse. İsim bilmek eşyanın mahiyetini anlamak demektir. Bu ise müspet fen ilimlerini bilmek manasına geliyor. Evet insan, fenleri kullanarak bütün dünyaya egemen olabilir. Demek dünya çapında dahi olsa özgürüz. Yeter ki avam kalmayalım, ilimleri

öğrenelim. İlimlerle tabiata egemen olalım. İlim insanı özgür kılar. Yoksa her bilmediği şeyin kölesi olur.

3) Âdem kelimesi, başta diller ve dinler olmak üzere sonsuz soyut gerçekleri bilen insan demektir. Yoksa daha önce beşer denilen ve bu soyut değerleri bilmeyen doğal yaşayan insanlar var. Demek ne kadar soyut değerler öğrensek o kadar özgür oluruz.

4) Ayette ben yaratacağım demiyor. Çünkü yaratma somut bir şeydir. Somut şeylerde ise özgürlük olmaz. Ayet ilginç bir kelime seçimi ile, ben kılacağım diyor. Kılmak ise soyut bir kavramdır. Bu kelime bize der ki:

İlmen sabit olduğu gibi, soyut değerlerde birçok sonsuz olabilir. İki sonsuz soyut birbiriyle çelişmez. Demek insanın özgür iradesi, Allah'ın sonsuz varlığına aykırı değildir. **Bu kılmak** kelimesi ayrıca der ki: İnsan iradesi beyinde somut, yaratılmış bir yazılım değildir. Sonsuz bilgi-işlem hacmi sonucu ortaya çıkan ve formatı belli olmayan soyutlama sayesinde olur.

5) Melekler, iki şeye dikkat çekiyorlar: İlahi Hikmet ve İlim. Demek, insan hikmet diye ifade edilen ve eşyanın yararlarını inceleyen bilim dalı (düşünce ve felsefe) ile ve Allah'ın ilmi demek olan yazılım (özellikle canlılar ve teknoloji dünyasındaki kısımlar) ile bu dünyevi özgürlüğünü dünya çapında kullanabilir. Özellikle yazılımlara müdahale ile özgürlüğünü artırabilir. Demek işi kadere atmak avamın işidir. Onlara teselli yerine geçer. (26. Söz, Giriş)

B) Kur'an 18 yerde Allah'a şehit diyor. Şehit demek, varlığın üç ana damarı olan kudret, (enerji) ilim (yazılım) ve irade (gelişme faaliyetinde) bizzat kendisini yaşıyor. Dolayısıyla doğada bu üç isim etkindir, doğanın özgürlüğü yoktur. Ama insanın tercihlerinde özellikle dini seçmede ben size karışmıyorum; ben sadece şahidimdir, diyor. (3/81)

C) Kur'an insanoğlunun bu özgürlüğüne karşı o kadar çok yığınak yapıyor ve o özgürlüğün yanlış kullanımlarını o kadar çok kınıyor ki adeta insanı mutlak sorumlu tutuyor. Evet insan sorumludur, özellikle iki noktada:

1) Allah'ın evrende işlediği kanunlara karşı sorumludur. Dini emirler de bu kanunlara karşı sorumlu olduğunun ifadesidirler. İnsanın o doğal kanunlara ayak uydurması için teşvik ve uyarıdır. Onlardan başka anlatılanlar, din değildir. Dini anlamayan muhaddislerin dayatmalarıdır.

2) Varlığı soyut somut, psikolojik ve sosyolojik ve bilimlerin keşfettiği diğer yönleriyle tanımak, bunun gereği olan şükür ve ibadetleri yapmaktır. Asıl görevi ve sorumluluğu bu tanımadır. Tasavvufçular buna irfan diyor. İslam buna ibadet diyor. *Evet, insanları ve cinleri ancak bana ibadet etsinler, diye yarattım.* (Zariyat, 56) ayetinin tasavvufi birinci manası **beni tanısınlar**, şeklindedir. (İşarat'ül-İ'caz Tefsiri)

D) Bu ayetin ontolojik tefsiri ise şöyledir: “*Kâinatta o kadar sonsuz bir kader, plan ve yazılım egemendir ki, Allah bile ben yasalarımı değiştirmem, yasalarım beni bağlıyor, diyor. Ama insanlar ve cinler özgürdürler, fakat ebedi yaşamak istiyorlarsa bana ibadet etsinler yani benim o yazılım ve kaderime ayak uydursunlar, yoksa yok olurlar.*”

Bu 56. ayet ayrıca işaret ediyor ki: Eğer insanlar ve cinler tam ibadet etseler, Allah'ın o zaman üstü kaderini değiştirebilirler. Nitekim bir hadis bunu bildiriyor. Kulum bana o kadar çok ibadet eder, yani sistemime o kadar çok ayak uydurur ki: Nihayet ben onun eli, kolu, ayağı ve dili olurum. O ne istese onu yaparım. Bu sonuç ibadet ile gerçekleştiği gibi, insanın fen bilimlerini tanıyıp kullanması ile de gerçekleşir.

(Sakin Muhaddislere kızıp bütün hadisleri devre dışı bırakmayın. Çünkü bu hadis gibi içlerinde az da olsa önemli cevherler vardır.)

E) *Allah size savaşı emretti ki bilsin, kimin iyi veya kötü olduğunu.* (3/142,166,167) Hadid suresinde de “*Allah Peygamberleri ve demiri indirdi ki bilsin, kimin iyi olduğunu.*” gibi ayetler Kur'an'da geçiyor.

Bu ayetlerin, Allah'ın ilminin sonsuz olduğunu anlatan Ayet'el-Kürsi ile nasıl bağdaştığını şöyle çözdüm:

Allah'ın kudreti, (enerji) ilmi (yazılım) ve iradesi (evrim süreci) bir bütündür, ayrılmaz bir şekilde beraber tecelli ediyor. (Katre Risalesi) Ve Allah'ın ilmi tam yazılımdır. Evet enerji de yazılım da sonsuz gelişme (irade) de sonsuzdurlar. Onun için, *Ki Allah bilsin.* (Al-i İmran) *Allah içinizdeki zaafı bildi.* (Enfal,) *Allah ortağını bilmiyor.* (Yunus) gibi ayetler var Kur'an'da. Çünkü insanın özgür iradesini oluşturan soyutlama, yazılım sisteminde yok, çünkü insan özgürdür. Dolayısıyla Allah, ben sizin tercihinizi bilmiyorum, diyor. Ve Allah ortağını bilmiyor diyor. Evet, sonsuz varlık sisteminde O'nun ortağı olacak bir varlık, bir yazılım yoktur. Çünkü onun somut varlığı Hayy ve Kayyum olarak yani Biyoloji ve Fizik olarak vardır. O iki alanın dışında bir varlık yoktur. Demek Kur'an en büyük Ontoloji kitabıdır. Nitekim sürekli olarak Allah'ın kudret, ilim ve iradesinin sonsuzluğunu vurgulaması boşuna değildir. Onu Hz. Muhammed'e indiren ancak bütün varlığı gören bir göz olabilir.

Beşincisi: Gerçek İlâhi ilim olan yazılımın mahiyeti:

Daha önceden yazdığım bir analizdir; şöyle ki: **Bilgi ve Data Kavramı:** Varlık, soyutuyla somutuyla sonsuzdur. Ne fizikte ne de metafizikte, Kur'an'ın tabiri ile "Ne Yer(ler)de ne Göklerde" yokluk diye bir şey yoktur. Fakat saf soyut ve saf somut olmadığından soyut varlığı bilgi dataları temsil eder. Somut varlığı da enerji giydirilmiş yine bilgi dataları oluşturur.

Dindar-dinsiz, gerçeği keşfetmiş olan fizikçiler, saf soyut varlığa Hiçlik diyorlar. Tasavvuf ehlinin çoğunluğu da bu sonsuz soyut varlığa yine Hiçlik demişler. İbn Sina O sonsuz soyut varlığa Allah dedi; O'nu maddeden mücerret (Soyut) ve Vacibül- Vücut (Gerekli Varlık) diye tanımladı. O bu boyutuyla hiçbir nitelik taşımaz. Çünkü nitelik somut varlıklar için kullanılır. Bu soyut sonsuz Varlığın isimleri vardır. Bunlar kâinat diye bin-bir oluşum ve sayısız dosyalar olarak görünüyorlar. O sonsuz olduğu için O'nun somut sistemi de sonsuzdur. Demek Allah'ın isimleri sonsuzdurlar. Evet her oluşum, her iş, her somut varlık O'nun bir ismidir.

Onun için Allah'ın isimleri sonsuzdur, denmiştir. Bunların üçü, çok esas olup bizim fizik-metafizik evreni oluşturuyorlar. Kudret, ilim, irade; modern deyimle enerji, yazılım ve evrim.

Başta Bediüzzaman olmak üzere Kelamcılar Allah'ın isimlerini potansiyel özellikler olarak sayarken, İbn Arabî, potansiyelliği tam gerçeklik olarak görmemiştir; Allah'ın asıl isimleri, soyut-somut varlıklar olarak gerçekleşen kainattaki sonsuz yazılımlar ve nesnelerdir; Arapça sözcükler ise, bu gerçek isimlerin isimdirler, demiştir. Bu kısa nottan anlaşılan şudur: Biz enerji, yazılım ve varlıklarda saklı olan gelişme yönelimini yani kudret, ilim ve iradeyi (evrimi, gelişme meylini) anlasak hem kâinatı hem bilimsel ve kader gibi birçok dinî söylemi ve Allah'ı anlamış oluruz.

Evet, varlık enerji, yazılım ve evrimden (istek ve gelişme meylinde) oluşuyor. Enerji bütün özellikleriyle fizikçiler tarafından yeteri kadar anlatılmıştır. Evrimi de ta Yunan kadim döneminden beri birçok düşünür, onu anlamış; yani varlığın içinde gelişme meyli olduğunu gözlemlemiş ve yazıya geçirmiştir.

Yazılıma gelince, Aristo 2300 yıl önce: "Eşya, Heyula ve Suretten oluşur," dedi. Bugünkü tabir ile eşya, enerji ve yazılımdan ibarettir, dedi. İnsanın ruhu ve kişiliği Formdan bugünkü tabir ile Yazılımdan oluşur, diye söyledi. O gün yazılımın mahiyeti ve teknolojisi bilinmiyordu. Fakat nesneleri nesne yapan, insanları ruhlu yapan formdur, demesi, büyük bir keşiftir. Maalesef bu form gerçeği, Orta Çağ bilginleri tarafından basit maddi bir şekil diye anlaşıldı, manası uçtu gitti. Halbuki form giydirmek tam manasıyla yaratmak, demektir. Çünkü Arapçadaki halk etme, biçim ve şekil verme demektir. Yoktan yaratma demek değildir. Yoktan yaratmanın ismi ise, ihtiradır.

Evet, Yazılım Allah'ın ilmidir. Soyut, somut hatta beynimizdeki gizli niyet dataları dahi, her şey yazılımdır. Yani Allah, şey denilen bütün nesneleri, niyetleri ve elektronları dahi biliyor.

Kâinat, enerji malzemesi dışında bu yazılım ile atom, hücre, yıldız, ekoloji ve saire varlıklar oluyor. Malzeme Allah'ın kudreti, yazılım Allah'ın ilmi, gelişme süreci Allah'ın iradesi. Said Nursi bu üç isim için bin sayfa yer ayırmıştır. Kainattaki en temel nitelik ilim ve yazılımdır. Onun için İbn Arabî, Allah'ın en büyük ismi ilimdir. Ve diğer bütün nitelikler (isimler) ilme sığmamışlar, sen olmazsan biz var olamayız, dediklerini keşfen görmüştür. Evet her isim bir dosya olduğu için kişilikleri ve konuşmaları söz konusudur. Nitekim, yazılım ve ilim olmazsa varoluş asla gerçekleşmez. Evren bir enerji yığını olarak kalır.

Evet, Allah'ın Öz Varlığı ilim ve yazılımdır; ruhun mahiyeti, enerji giydirilmiş yazılımdır. Üç milyar yıllık bilgileri kendinde toplayan DNA, bir yazılımdır. Sonsuz kâinata kainatlar katan, insanın biyolojik, psikolojik ve sosyal hayatındaki yazılımlardır.

Evrimde de türün mahiyeti mutasyonlarla değişince yazılımı yani ruhu da değişiyor. Dinî tabir ile o canlıya yeni bir ruh üfleniyor. Kur'an her yönüyle mucize olduğu gibi, bu ilim kavramını da en temel kavramlardan biri olarak vurguluyor. Fakat iki hayali varlık için Allah bunları bilmiyor, diye dört yerde açıklama getiriyor.

Biri, Allah ne göklerde ne de yerde ortağının varlığını bilmiyor. (Yunus, 18) Yani ortağı yok, her şey onun kudretiyle, ilmiyle ve iradesiyle vardır. Var olan onun ilminde de vardır (bilinir,) ama Allah şerikini bilmiyor, çünkü şeriki yoktur. Zaten Ehl-i Sünnet, Allah yoku bilmez, yani sisteminde yazılı olan her şeyi bilir. Fakat yok denilende nesnellik ve yazılım olmadığı için onu bilmez, demişlerdir.

İkincisi, insan beyni sonsuz bilgi-işleme sahiptir. Bunda gizli-açık, bilinç ve bilinç dışı ne varsa Allah hepsini bilir. Ama o sonsuz bilgi-işlemin nereye meyledeceği sistemde data olarak kaydedilmemiştir. Çünkü irade dediğimiz bu boyut, soyutlama ile oluyor. Soyutlama ise sistemde yazılı değildir. Dolayısıyla insan özgürdür. Allah Kur'an'da, on sekiz yerde kendine Şehit diyor. Yani varlığın enerjisi, yazılımı ve gelişme faaliyeti içindeyim; kendimi yaşıyorum. Ama insan iradesine karşı sadece Şahidim. Şahit, sadece veri gözlemleyicisi demektir. (Yusuf Suresi)

Bundan şu üç gerçeklik anlaşılıyor:

1) İnsan İlahî sonsuz sistem içinde birçok yazılıma bağlı da olsa özerktir ve iradesi, sistemden ayrıdır. Dolayısıyla Kur'an, üç yerde Allah sizi imtihana sokar ki bilsin hanginizin iyi olduğunu, diyor. (Al-i İmran ve Hadid Sureleri)

2) İbn Arabî, “Varlık ilim ile realize olduğu için yani bir şey biliniyorsa o nesnel olarak da var ve geri dönüş olmaz. Haliyle özgürlük ve irade kalmamış olur” diyerek, ilmî varlıklara ayan-ı sabite deyip ilmi vücuda nesnel bakmış. **İlim maluma bağlıdır değil de malum ilme bağlıdır**, demiştir. Çünkü ilim yani yazılım olmadan malum (nesne) var olamaz.

3) Bediüzzaman, Allah'ın ilmini uzaktan projektör gibi tasavvur edip “İnsanın iradesiyle yapacağına etki etmez. **Çünkü ilim maluma (nesnelere) bağlıdır**,” demiştir. (26. Söz). Ama bu izah tatmin edici değildir, buna göre birçok kişi kadere inanamıyor. Veya bunalım geçiriyor. Hem de Kur'an'ın o dört mucizevî deyimlerini tutmuyor.

Zaten kendisi de Kader Risalesinde bir şey somut olarak varsa ondan geri dönülmez, işte cebir (mecburiyet) budur, demiştir. Ama ilmin yazılım olduğunu göz ardı etmiştir. Daha doğrusu o zaman yazılım bilinmiyordu. Çok güzel bir yazılım olan DNA da bilinmiyordu. Onun için hayatın filizlenmesini anlatmak için sürekli çekirdek ve tohumlar etrafında dönüp dolaşıyor. Tohumların nasıl birbirine karışmadığına hayret ediyor. İlmî olmayan birçok tahmin yürütüyor. (Notalar)

Maalesef, Fizik nedir, Ontoloji nedir, Kur'an ne diyor, yazılım nedir, yazılım dışı irade nasıl çalışır ve benzeri onlarca gerçeği bilmeden, bazı profesörler ve medrese hocaları “Efendim, Allah her şeyi bilmiyor” diye sanki bir keşif yapmışlar şeklinde ortaya atılıyorlar.

İbn Sina ve İbn Rüşd de Aristo'nun Form (Yazılım) tespitinin mahiyetini tam bilmedikleri için, Efendim Allah küçük şeyleri bilmiyor, dediler. Halbuki şeyi şey yapan ondaki yazılımdır, O da Allah'ın ilmidir. Yani Allah yazılımla olan Tabiattaki her şeyi biliyor. Dolayısıyla dağ taş her şey düzenlidir. Kaos yoktur.

Galiba birçok fen ilimleri erbabı da henüz bütün kâinatın sibernetik olduğunu ve yazılımla çalıştığını bilmiyorlar. Yoksa kendileri, materyalizmi, absürtlüğü ve agnostisizmi düzene, bilgiye, bilince ve soyut anlamlara tercih etmezlerdi.

Evet, akademisyenler belli dallarda o kadar yoğunlaşıyorlar ki varlığın bütünlüğünü ve değişik boyutlardaki görüntüsünü göremiyorlar. Ayrıca yazılım ve soyut boyut bilinmeden, iki asır önceki eski bilimsel veriler hegemonyası, etkinliğini hala devam ettiriyor.

Son Bir Not: Kur'an Mülk Suresi, ayet 14'te: *Yaratan hiç bilmez mi?!* diyor. Evet sonsuz yazılımı ilmiyle kuran elbette O yaratır. Evet yaratma sonsuz bilgi ister. Kâinat sonsuz yazılım dosyalarından oluşan büyük bir dosyadır. Ondaki iç dosyalar bütünüyle ve birbiriyle öyle ilişkilidir ki, birini yaratmak için bütün kâinatı yaratmak gerekir. İnsanın yaptıkları ise sadece o yazılımların ve kanunlarının taklidini yapmaktır.

Bununla beraber insanlar, hiçbir canlı yaratamıyorlar. Çünkü canlılık yazılımı, bütün kâinatla ve geçmiş bütün zamanlarla ilişkilidir. Onun için GDO'lu gıdalar zararlı oluyor. Çünkü GDO'yu planlayan mühendisler, geçmiş ve gelecek zamanı ve kâinatla olan diğer ilişkileri göz önünde bulunduramıyorlar.

Hulasa: İnsan sonsuz değil, Tanrı değil, ama Tanrı onu dünya çapında özgür kılmakla sonsuzluğu fazlasıyla yaşıyor. Ve gerçekten insan olan insan, ancak sonsuz soyut değerlerle ve sonsuzlukla ve varlığın sonsuzluğunu anlatan müspet ilimlerle ve bunları 1400 yıl önceden anlatan ve yaşatan Kur'an'ın mesajlarıyla ancak tatmin olabilir. Yanlış anlaşılmasın biz bütün semavi kitaplara Kur'an diyoruz. Kur'an varlığı okumak demektir. Nitekim hepsi de özellikle Tevrat çok detaylı olarak varlığı okuyor. Evet, En'am, 154. ayet, *Tevrat'ı metafizik okuma (ihسان) ve fizik okuma (her şeyin tafsilatı) olarak anlatıyor.*

Ve Kader inancı varlığın düzenli oluşunu, anlamlı ve nimetlerle dolu olduğunu bildirmek için, yerinde ve isabetli olur. Yoksa insanın sorumluluğunu gideren ve kendi zulmüne bahane yapılan bir faktör değildir. Olmamalıdır da. Yoksa bütün kâinatça varlığı kesin olan sonsuz hikmete aykırı olur. En büyük günah sayılan Allah'a iftira olur. Nitekim Bediüzzaman da İşaratül-İcazda klasik anlayışla bu kaderin altını kazdıkça cebir çıkıyor, diyor. Evet, klasik kader anlayışında önemli bir paradoks ortaya çıkıyor. Ömer Hayyam bu paradoksu müstehzi bir üslupla dile getirmiş, Celal Şengör de sürekli olarak bu paradoksu bugünkü Müslümanların başına vuruyor.

16. 06. 2023
Bahaeddin Sağlam